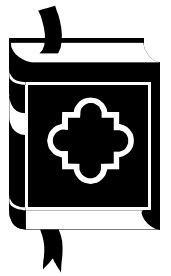

SBOR BRATRSKÉ JEDNOTY
BAPTISTŮ CHEB , LIBUŠINA 4

ZPRAVODAJ

duben 09

O PRAVDĚ ANEB POSTMODERNISMUS V DNEŠNÍM EVANGELIKALISMU

Otakar Vožeh - TWR

Někde nějak došlo k tomu, že evangelikálové uvěřili lži, podle které je známé Ježíšovo slovo z Matoušova evangelia – označované také jako Velké poslání – marketingovou záležitostí. Pán Ježíš přikázal před svým návratem ke svému nebeskému Otci : „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky“ (28,19). Namísto abychom chápali evangelium jako zvěst, jako poselství od Boha, které je nám věřícím svěřeno jako Božím vyslancům, chápeme dnes evangelium jako komoditu, jako produkt, který se musíme snažit tomuto tržně orientovanému světu za každou cenu prodat. Namísto abychom jasně zvěstovali čisté Boží slovo a dali tak neomezený průchod jeho moci, snažíme se evangelium zabalit do co nejatraktivnějšího balíčku, aby bylo více přijatelné nevěřícímu člověku.

Ty, kdo ještě nezaregistrovali nový seriál pořadů vysílaných na frekvenci Radia7 o novodobých trendech v církvi, jejichž autoři nehledají inspiraci v Bibli ale ve „světě“, si dovoluji upozornit na tento dle mne i u nás aktuální počin bývalého ředitele TWR. Vkládám 13 díl tohoto seriálu. O ostatní díly (v mluvené či psané verzi) lze požádat na e-mailové adrese radio7@radio7.cz

Zápas o víru a o pravdu nebyl nikdy snadný. Postmoderní myšlení ho ještě víc ztěžuje. A nálada, která dnes panuje v celosvětovém evangelikálním hnutí, nijak

nepomáhá. Soudobý trend spočívá ve snahách o to, aby se evangelikální hnutí stalo největší atrakcí v dějinách Církve. Staré jistoty jsou zpochybňovány už jen proto, že je přijímaly celé generace evangelikálů před námi. Dnes je prostě v módě klást si otazník za všechno. A většina evangelikálů stejně ani tak moc o své duchovní dědictví nestojí. Spíše jim jde o to, aby vymýšleli stále něco nového, přitažlivého, přijatelného okolnímu světu. Celá plejáda evangelikálních vůdčích osobností přijímá bez výhrad ctnosti postmoderního myšlení - velkorysou otevřenost, toleranci a různorodost - a přitom odkládají stranou kriticky důležité biblické hodnoty jako zkoumání pravdivosti učení a věrnost pravdě. Kolikrát jsme svědky toho, jak se vedoucí evangelikální osobnosti přímo zřikají příležitosti svědčit jasně a zřetelně pro pravdu, když jsou před mikrofonem nebo kamerou sekulárních médií? Když se dnes evangelikála někdo veřejně - a s řádnou dávkou skepse - zeptá, jestli je Kristus skutečně tou jedinou cestou k Bohu a do nebes, jak odpoví? Tak, aby se někoho nedotkl, někoho neurazil, aby nebyl považován za netolerantního? Zdá se, že i u nás už tzv. politická správnost myšlení a vyjadřování přehlušuje jakýkoli článek křesťanské víry. Naneštěstí jsou tyto i jim podobné trendy přítomné - alespoň na západě - již v teologických a biblických školách a seminářích. Zatímco se staré a osvědčené evangelikální myšlení snadno kritizuje a rychle opouští, nové myšlenky a názory na biblické učení jsou okamžitě vítány a podrobit je kritice Božího slova se nepovažuje za nutné. Dříve se považoval postoj berojských (Sk.17,11) ke zvěstovanému slovu za ctnost - čteme o nich, že *"každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel"* - dnes se takový postoj vědomě nebo nevědomě odmítá. Spíše se zkoumá, jestli má nová myšlenka nebo nová metodika úspěch, a to především u světa, u nevěřících lidí. Evangelikálové se chtějí za každou cenu jevit okolnímu světu v co nejleším světle, chtějí být přijímáni, respektováni a slyšeni. Snad nikdy v dějinách nebyla Církev vystavena tolika novotám jako v dnešní době. Nové myšlení, nové nazírání na Bibli, nové pracovní metody, nové programy. Nedávno jsem četl, jak se jeden křesťanský pracovní vyjádřil slovy politování: "Svět se mění daleko rychleji než Církev." Znamená to, že Církev se nutně musí měnit spolu se světem, že musí udržet se světem tempo? Být dnes bojovníkem za pravdu a víru na nás klade následující základní požadavky: musíme si zachovat biblické rozpoznávání pravdy, musíme neustále prosit o Boží moudrost, musíme být neúnavní, musíme znát dobře Bibli, musíme se umět postavit za svoje biblické přesvědčení, musíme mít schopnost hovořit jasně a přímo, a musíme být ochotni vstupovat do konfrontací, do konfliktů. Tyto kvality jsou dnešnímu evangelikálnímu hnutí jaksí cizí. Mnohé sbory, denominace a celé církve se spíše zajímají o názory druhých lidí - a to především nevěřících - zajímají je účinné strategie, zabývají se marketingem, průzkumem, statistikou. Panuje strach z toho, aby věřící nebyli pozadu na akademické půdě, aby se církve dostatečně prosadily na politické scéně, a aby se nevystavily kritice médií. Zachovat si pozitivní image je důležitější než věrnost pravdě.

Někde nějak došlo k tomu, že evangelikálové uvěřili lži, podle které je známé Ježíšovo slovo z Matoušova evangelia - označované také jako Velké poslání - marketingovou záležitostí. Pán Ježíš přikázal před svým návratem ke svému nebeskému Otci : *"Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky"* (28,19). Namísto abychom chápali evangelium jako zvěst, jako poselství od Boha, které je nám věřícím svěřeno jako Božím vyslancům, chápeme dnes evangelium jako komoditu, jako produkt, který se musíme snažit tomuto tržně orientovanému světu za každou cenu prodat. Namísto abychom jasně zvěstovali čisté Boží slovo a dali tak neomezený průchod jeho moci, snažíme se evangelium zabalit do co nejatraktivnějšího balíčku, aby bylo více přijatelné nevěřícímu člověku. Více než na obsahu a čistotě poselství samého nám záleží na jeho prezentaci, která se řídí povětšinou choutkám a trendům nekřesťanského světa. Vládne tržní mentalita, při které je "pozitivní vztah k zákazníkovi" nadevše. Čím se řídí obsah dnešních kázání ve společenství věřících ? Moje americká zkušenost ukazuje, že stále větší počet kázání se zabývá tím, co právě letí ve světě kolem. Ať už jde o knihu nebo o film, o televizní seriál nebo o hudební skladbu nebo skupinu. Ve snaze přitáhnout co největší počet nevěřících do kostelů a modliteben se budou američtí kazatelé věnovat spíše současným módním trendům než zvěstování Božího slova. Naneštěstí se toto podbíhání soudobým trendům dostává i pod rouškou spirituality do Církve. Jednu chvíli byly evangelikální sbory v Americe přímo posedlé knížkou "Modlitba Jábězova" (podle 1.Par.4,10), každý sbor, který chtěl jít s dobou, musel pořádat semináře, kde se věřící učili, jak se takovou modlitbou modlit. Ale běda těm, kdo se stále ještě učili Jábezově modlitbě, když přišel Rick Warren se svými knihami "Proč jsme vůbec tady" a "Cílevědomá Církev" ! Každé společenství věřících, které si chtělo zachovat své postavení a vliv v evangelikálním hnutí, muselo projít "Čtyřiceti dny . . .". A ve chvíli, kdy připravuji tuto relaci, je trendem knížka Alana Hirsche "Zapomenuté cesty", kterou každý obdivuje, každý o ní mluví a každý se k ní nějakým způsobem hlásí. Jestli jste to všechno propásli, už si nedělejte starosti, stejně je už pozdě a nějaká novinka je určitě na obzoru, možná dřív, než se odvysílá tato relace. Tato současná mentalita honby za novotami je jedním ze znaků dětinského, povrchního přístupu k víře a k pravdě. Apoštol Pavel před tímto postojem varuje ve svém dopise Efezským, když je napomíná, aby *"dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. Pak už nebudeme nedospělí, nebudeme zmítáni a unášeni kedejakého učení - lidskou falš, chatrácstvím a lstivým sváděním ke bludu"* (4,14). Nevím, jestli se ještě dnes vůbec v církvích ozve slovo o bludu, o falešném učení, o nutnosti zkoumat pečlivě Písmo, jestli to, co se nám předkládá, je zdravé, biblické, správné. Zásadní problém vidím v tom, že věřící jakoby zapomněli, kdo je skutečným Pánem Církve, její Hlavou. Mám však tu jistotu, že se Ježíš Kristus o čistotu Církve dobře stará. Díky Bohu za Jeho svrchovanou milost a nezměrnou lásku.

Otakar Vožeh, www.twr.cz

Nemocnica pre hriešnikov

Vybrané myšlienky z Lutherovej kázne o stave manželskom (1519)

Ak človeku nenájde manželského partnera Boh, môže sa stať čokoľvek.

Adam si pre seba žiadnu vhodnú partnerku nenašiel, ale akonáhle stvoril Boh Evu, pocítil k nej skutočnú manželskú lásku a uvedomil si, že je tu pre neho. Tí, ktorí chcú vstúpiť do manželstva by sa mali od Adama naučiť, že za svojho budúceho partnera sa majú vrúcne modliť. Ako hovoria múdri:

„Dom i majetok dedia sa po otcoch, ale rozumná žena je od Hospodina.“

(Pr 19:14). Mládež sa však kvôli nadmernej telesnej žiadostivosti o tieto záležitosti veľmi nestará, ale v Božích očiach ostáva manželstvo naďalej závažnou záležitosťou.

Boh stanovil medzi rozličnými druhmi lásky rozdiel a spomedzi všetkých tých lások je (alebo by mala byť) láska muža a ženy tou najväčšou a najčistejšou. Nevestina láska žiari ako oheň a netúži po ničom inom, len po svojom manželovi. Jej láska volá:

„Nechcem ani Tvoje striebro, ani Tvoje zlato, chcem len Teba. Chcem ťa buď celého alebo vôbec nič... Ak by Adam nezahrešil, táto láska by bola tým najúžasnejším, čo existuje. Po páde však už ani ona nie je úplne čistá, pretože jeden manželský partner túži toho druhého vlastniť a uspokojiť si prostredníctvom neho vlastnú žiadosť. Práve táto žiadosť lásku ničí. Manželský stav tak už nie je čistý a bez hriechu.

Telesné pokušenie sa stalo takým silným a pohlcujúcim, že *manželstvo sa podobá na nemocnicu pre nevyliciteľných, ktorá pomáha pacientom, aby neupadli do ešte ťažších hriechov.* Pred Adamovým pádom nebolo zložité ostať čistým, ale

teraz je to už veľmi ťažké a bez špeciálnej Božej milosti nemožné. Kvôli tomu ani Kristus ani apoštoli nevyhlásili čistotu za povinnosť. Je pravdou, že Kristus ju odporúčal, ale nechal na každom jednotlivcovi, aby sa skúmal, a ak nedokázal byť zdržanlivý, aby bez obáv vstúpil do manželstva. Ak vďaka milosti Božej dokázal byť zdržanlivým, tak potom bola pre neho lepšia čistota.

Manželstvo je sviatosť. Sviatosť je svätým znakom niečoho duchovného, posvätného, nebeského a večného, tak ako voda pri krste... Podobne i stav manželský. Je vonkajším a duchovným znakom toho najúžasnejšieho, najsvätejšieho, najhodnotnejšieho a nevznešenejšieho, čo kedy na zemi existovalo: jednoty božskej a ľudskej prirodzenosti v Kristovi. Svätý apoštol Pavol povedal, že muž a žena, ktorí sa zjednotili v stave manželskom sú jedným telom, a tak podobne sú Boh a človek zjednotení v jednej osobe Krista a Kristus jedným telom s kresťanstvom.

Uvažuj o tom s úctou, akú táto téma vyžaduje. Ak jednota muža a ženy predstavuje také veľké tajomstvo, tak i stav manželský má mimoriadny význam. Nehanebná vášeň tela, bez ktorej nie je nikto, je manželskou povinnosťou. Nie je poškrvnou, keď k nej dochádza v rámci manželstva, ale vo všetkých ostatných prípadoch mimo manželského zväzku je smrteľným hriechom.

Moja rada je, aby rodičia presvedčili svoje deti, nech sa nehanbia a poprosia ich, aby im našli manželského part-

nera. Rodičia by mali dať jasne najavo, že chcú svojim deťom poradiť, aby - keď prekročia určitú vekovú hranicu - mohli zostať čistými alebo zotrvať v čakaní na manželstvo. Deti by sa nemali zasnúbiť bez toho, aby o tom vedeli rodičia. Nehanbíš sa požiadať svojich rodičov o kabát alebo domov? Prečo by si potom robil hlúposti a nepožiadal ich o niečo oveľa dôležitejšie? Tak to spravil aj Samson. Vstúpil do mesta a videl mladé dievča, ktoré sa mu páčilo. Okamžite sa vrátil domov a svojmu otcovi a matke povedal: „Videl som mladé dievča a zamiloval som sa. Drahí rodičia, získajte mi ju za manželku“ (Sd 14:1-2). Teológovia ďalej tvrdia, že ovocím manželstva je potomstvo, pretože ono

je vrcholom a hlavným cieľom manželstva. Avšak nestačí, aby deti prišli na svet. V takom prípade neplatí ani to, že manželstvo ospravedlňuje hriechy - veď aj pohania majú deti. Žiaľ, zriedkakedy vychovávame svoje deti tak, že od nich chceme jedine to, aby slúžili Hospodinu, aby ho oslavovali a ctili si ho, a nič viac. Mnohí ľudia sa starajú len o to, že ich deti zedia majetok alebo že budú mať z detí radosť, a službu Bohu nechávajú bez povšimnutia. Môžeme vidieť aj takých, ktorí sa ženú do manželstva a stanú sa z nich matky a otcovia bez toho, aby poznali prikázania alebo sa vedeli modliť. Všetci ženatí a vydaté by mali vedieť aspoň to. Nemôžu urobiť nič lepšie a hodnotnejšie pre Boha, pre

celé kresťanstvo a ani pre seba, než dobre vychovať svoje deti. V porovnaní s tým sú púte do Ríma, Jeruzalema či Compostely ničím, podobne ako budovanie kostolov, finančná pomoc chudobným a akýkoľvek iný dobrý skutok, ktorý by nám zišiel na rozum. Dobre vychovať svoje deti je tou najkratšou cestou do neba. Nebo nemôže byť bližšie, ani ho nemožno dosiahnuť ľahšie, než takýmto konaním. Je to činnosť, ktorá bola určená rodičom. Ak si to neuvedomujú, je všetko obrátené naruby; ako oheň, ktorý nehorí a voda, ktorá nie je mokrá. Z toho vyplýva aj opačný dôsledok. Nemožno sa dostať ľahšie do pekla, ako keď nerešpektuješ vlastné deti. Nemôžeš urobiť nič katastrofálnejšie, než pokažiť svoje deti, nechať ich nadávať a hrešiť, dovoliť, nech sa učia vulgárne slová a piesne, nechať ich žiť si tak, ako sa to páči im. Niektorých rodičov dokonca zvedú rôzne lákadlá, aby držali krok s diktátom módy, aby sa páčili svetu, dostali sa dopredu a stali sa bohatými; a stále venujú väčšiu pozornosť svojmu telu než povinnosti starať sa o dušu.

V kresťanstve niet väčšej tragédie než skaziť deti. Ak chceme kresťanstvu pomôcť, tak musíme nevyhnutne - ako tomu bolo kedysi - začať od detí.

Tento bod je pravdepodobne najdôležitejší a zároveň zo všetkých najužitočnejší. Nepochybne je to nielen manželská povinnosť, ale zároveň môže zatieniť všetky ostatné hriechy. Falošná prirodzená láska zaslepuje rodičov, ktorí sa následne viac starajú o telá svojich detí než o ich duše...

Pre každého ženatého muža je preto najdôležitejšie, aby venoval väčšiu, dôkladnejšiu a nepretržitú pozornosť zdraviu duše svojho dieťaťa než telu, ktoré počal. Mal by vnímať svoje *dieťa ako večný poklad*, ktorý mu Boh nariadil ochraňovať a tak zabraňovať, aby mu

ho svet, telo a diabol ukradli a zapríčinili jeho záhuby. V okamihu smrti a v súdny deň sa totiž Hospodin opýta na jeho dieťa a on bude musieť podať pravdivú správu. Alebo si myslíš, že dôvodom toho strašného náreku a kvílenia tých, ktorí budú plakať, je niečo iné? „Lebo, ajhľa, prichádzajú dni, v ktorých sa bude hovoriť:

Blahoslavené neplodné a životy, ktoré nerodili, a prsia, ktoré nekojili.“ (Lk 23:29) Niet nejmenšej pochybnosti o tom, že títo nevrátili svoje deti Bohu, od ktorého ich prijali do svojej starostlivosti.

Ó, aký vznešený, dôležitý a požehnaný stav je stav manželský, ak sa správne chápe! Ó, aký poľutovaniahodný, odporný a nebezpečný je to stav, ak sa správne nechápe!

Ak chceš skutočne odčiniť všetky svoje hriechy, ak chceš, aby Ti boli plne odpustené¹ tu na zemi ako aj v nebi, ak chceš vidieť mnoho generácií svojich detí, tak dávaj so všetkou vážnosťou, ktorej si schopný pozor hlavne na tento posledný bod a správne vychovaj svoje deti. Ak to nevieš, tak nájdi nejakých iných ľudí, ktorí to dokážu a opýtaj sa ich na to. Nešetri peniazmi, ani inými výdavkami, ani starosťami a snažením, pretože tvoje deti sú cirkvami, oltárom, zmluvou, vigíliami a zádušnými omšami. Budú to práve deti, ktoré ťa v hodine smrti a na konci tvojej cesty obveselia.

Zdroj: Martin Luther: *A Sermon on the Estate of Marriage*. 1519. In: Martin Luther's Basic Theological Writings. Ed. Timothy F. Lull. Minneapolis. Augsburg Fortress. 1989. s. 630-637.

Preložila Zuzana Jurechová

1/ Luther používa slovo *ablasz*, čo v preklade znamená aj „odpustok“.

ZA JAREM DO BRAZÍLIE

Marie Medková

Čtyři dívčiny z pardubického sboru v září odletěly společně s německými kamarády na jih - do Jižní Ameriky. Do protestantského sboru v Limeiře - v Brazílii. Jana Benešová, Martina Calajová, Ester Hubená a Žaneta Němcová si ještě před cestou položily pár otázek. Jak se lišily představy od zážitků? Vybrali jsme z jejich odpovědí.

Co od cesty do Brazílie čekáš?

Martina: před: Čekám poznání něčeho nového, jiné země, kultury, životních podmínek. Díky tomu, že nejdeme s cestovní kanceláří, doufám poznáme Brazílii opravdu z jiné perspektivy a dostaneme se jí trochu "pod kůži" - jak jen to za dva týdny jde. A k tomu všemu duchovní povzbuzení a sblížení s báječnými lidmi. Možná odbourání předsudků. Ale myslím, že to nebude mít přínos jen v osobní rovině. Při setkání tří skupin z jiných národů se může kromě výše uvedeného stát prostě leccos:)

po: Určitě to byla nezaplatitelná zkušenost. Spousta zážitků a konfrontace s odlišným kulturním prostředím. Srovnala jsem si v hlavě hodně věcí. Viděli jsme nevídané a slyšeli neslychané:) Spousta nových známých a pocit, že se člověk může cítit jako doma a mezi svými i na opačném konci planety.

Jaké tam bude počasí?

Martina: před: Bude jaro, cítím to v kostech!

po: Až na pár chladnějších dní bylo krásně teplo, v noci zima. Někdy byla tak vysoká vlhkost vzduchu, že stačilo pohnout malíčkem a už jsem byla celá mokrá.

Žanyn: před: Původně jsme čekali kolem 38 stupňů, ale teď tam hlásí 15.

po: Vždycky mě překvapilo, jak rychle se tam počasí mění nebo jak zázračně se udělalo hezky potom co jsme vystoupili z auta, když předtím celou dobu pršelo.

Co by mohlo být největším zážitkem?

Martina: před: Přibližný program známe, tak asi kávová plantáž a Sao Paulo - na to se fakt těším!!!

po: Těžko z těch mnoha zážitků vyzvednout jeden, ale pro mě to asi bylo Sao Paulo. Neuvěřitelná městská džungle, všude kolem hýkající lidé, divoce jezdící auta a do výšky šplhající mrakodrapy. Člověk se tím musí umět prosekat...

Ester: před: Něco nečekaného. A jelikož je na této cestě nečekané skoro všechno, celá Brazílie bude zážitkem, na který se nezapomíná. Zážitek stát tam na ulici a pozorovat vše "brazilské" i "nebrazilské".

po: Největší zážitek? Nevím, jestli byl největší, ale rozhodně nejnečekanější byla jedna silnice v Limeiře - nejdřív se rychle rozjedete dolů asi ve sklonu blížícím se 90° a ten stejný sklon absolvujete zpátky nahoru. Horská dráha hadr!

Kolik toho teď umíš portugalsky?

Žanyn: před: Pamatuju si jen "es kova-ros denčis" = vyčistit si zuby, "obrigada" = děkuji.

po: Ne moc např. „mujto bej nebo tudo bej, avo se boa nóče, a pod. Jen takové ty sranda slovíčka a samozřejmě taky SAUDŽI= Na zdraví :-)

Janka: před: Pár slov, např. Děkuji, prosím, máslo, ČR, dobře, čistit si zuby.

po: Stále jen pár slov jako děkuji, prosím, čistit si zuby, máslo, brada, sýr...

Ester: před: To, co nás Brazilci minulý rok naučili – takže pět šest slov...?

po: Něco jsme se naučily, ale Brazilci už taky česky trochu umí, takže je to fifty-fifty.

Jak bys teď charakterizovala tuto zemi?

Martina: před: Horkem a temperamentem pulzující země. A zaručeně tam všude voní skvělá káva. To natuty!

po: Jedna z nejvyspělejších zemí Latinské Ameriky. Netroufám si ji ekonomicky srovnávat s Evropou. Řekla bych, že střední vrstva nebude tak rozsáhlá, jsou tam větší rozdíly mezi chudým a bohatším obyvatelstvem. Je to ale tak velká země, že každá oblast by si zasloužila svoji vlastní charakteristiku, oblasti se mohou lišit asi tak, jako jednotlivé evropské státy. Počínaje přírodními podmínkami a vyspělostí konče. Šokující zjištění pro mě bylo, že tam povětšinou pijí rozpustné kafe a sladké jak cumel!!!

Ester: před: Brazílie asi bude na první pohled civilizovaná, ale určitě jinak než Evropa, těch pět století odlišného vývoje se musí trochu projevit. Možná bude víc „živočišná“, víc vůní pro běžného Evropana, než je zvyklý. Ale věřím, že lidé tam jsou v podstatě stejní jako my.

po: Brazílie je tak rozmanitá, že mohu stěží charakterizovat okolí Sao Paula. Brazílie je plná pomerančů, kávy (kterou strašně sladí) a cukrové třtiny (díky níž mají opravdu levné pohonné hmoty a alkohol). Brazílie má své vlastní tempo, stále se na něco čeká. Lidé se chovají srdečně a rádi vás na přivítanou obejmou, ačkoli se vůbec neznáte (pro Evropany to je šok). Brazílii jsme poznali jen z několika jejích stránek, ale i tak to stálo za to.

Jak vypadá kávová plantáž?

Žanyn: před: Prý je trnitá, představuji si ji „líbeznou“, kafe mám ráda.

po: Viděli jste někdy rybízový keř? Tak je to trochu podobné, kávovníky jsou přes 2 metry vysoké mají květy jako šeřík, moc nevoní, rozhodně ne po kávě. Ale jsou to sympatické rostliny.

Janka: před i po: Mrtě keřů vedle sebe.

Jak si představuješ Limeiru a Sao Paulo?

Janka: před: Limeira – taková Praha o trochu větší s markodrapy.

Sao Paulo – Ještě větší Praha, asi tak 10x, s hodně mrakodrapy v centru města a na okraji chudinské čtvrti.

po: Limeira – velké město, kde nikdo nedodrží dopravní předpisy (stejně jako v celém státě Sao Paulo), je tu pár vysokých domů a je tu taky problém najít poštu nebo aspoň schránku na dopisy.

Sao Paulo – je neuvěřitelně velké a hlučné město, nikdy bych tam nechtěla bydlet. Má víc obyvatel než celá ČR.

Ester: před: Limeira bude takový trochu menší Brno a Sao Paulo je tak 10x Praha. Ale na ČR už pak myslet nebudeme, jen se dívat, fotit, vnímat...!

po: Limeira byla opravdu velká, to jsem nečekala. A Sao Paulo? Škoda mluvit... (má víc obyvatel než ČR)! Ale všude kam se podíváš – mrakodrapy. Je to fascinující, ale ta starší kultura mi tam jako Evropanovi chyběla... V Sao Paulu je hodně bezdomovců, to je asi největší problém spolu s nechvalně proslulou vysokou kriminalitou. I proto sbor v Sao Paulu pro ně pořádá krátké bohoslužby a nejenže jim poskytne jídlo zadarmo, ale nabízí jim podporu a motivaci dostat se z ulice těm z nich, kteří o to stojí.

Díky, že jste se podělily o zážitky! ■

Tajemství Božího jména

EXODUS 3,14

Když se Bůh zjevil Mojžíšovi, aby ho vyslal do Egypta k zotročenému Izraeli, otázal se Mojžíš (Ex 3,13): „Hle, přijdu k Izraelcům a řeknu jim: Posílá mě k vám Bůh vašich otců. Až se mě však zeptají, jaké je jeho jméno, co jim odpovím?“ Pochopitelná otázka: Nemůžeme po nikom chtít, aby naslouchal anonymnímu Bohu, který tají své jméno a je tím pádem nejen neoslovitelný, nedosažitelný, ale i „nečitelný“, nedůvěryhodný. Jméno pro starověkého člověka nepředstavovalo nálepku, pouhé označení: „Tohle je Petr a tamto Pavel.“ Ani jen oslovení, kdy namísto „hej ty“ řekneme „Petře“. Jméno nebylo ani něco na způsob telefonního čísla, pod kterým se dovoláme konkrétnímu člověku. Antické jméno odhaluje (skutečnou nebo žádoucí) podstatu svého nositele, vyjadřuje jeho charakter a zásluhy, schopnosti a úkoly, postavení a moc - nomen omen: „Ty jsi Petr – Skála.“ „Už se nebudeš jmenovat Jákob – Úskočný, tvé jméno bude Izrael – zápasil jsi s lidmi i s Bohem a obstál.“ Jméno vystihuje svého nositele a zaručuje (dostál-li jménu), že se na něj nezapomene...

A tak: „Jaké je tvé jméno?“ ptá se Mojžíš u hořícího keře. A Bůh mu zprostřed ohně odpovídá (3,14): „JSEM, KTERÝ JSEM. Řekni Izraelcům: JSEM posílá mě k vám.“ A dodává ještě (3,15): „Řekni Izraelcům: Posílá mě k vám Hospodin, Bůh vašich otců,

Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, Bůh Jákobův. To je navěky mé jméno, jím si mě budou připomínat od pokolení do pokolení.“ Jakže se Bůh Izraele jmenuje? „Jsem, který jsem“ – v původním znění „ehje ašer ehje“. Zkráceně: „Jsem“ (ehje). Nebo „Hospodin“, v hebrejském textu „JHVH“ (יהוה); nebo taky „Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, Bůh Jákobův“. Tři jména či snad čtyři? Ale které z nich – jestli vůbec některé - je „pravé“ jméno, nomen omen?

Začneme tím prvním: „Jsem, který jsem“, příp. „Jsem“. To na první poslech nezni jako vlastní jméno. Je to věta a sloveso. A navíc, co znamená? Starověcí a středověcí vykladači, vyškolení Platónem a Aristotelem, zde nacházeli zjevení Boží jsoucnosti, Božího bytí: Bůh Izraele je ten, který „jest“; který jest sám od sebe, ze sebe, sám v sobě ve věčném Nyní. Nepotřebuje žádné vnější příčiny (jako my potřebujeme rodiče, aby nás zplodili a zrodili, a jídlo a vzduch, abychom mohli existovat). Bůh se neodvozuje od něčeho a nikoho jiného, jen sám od sebe. Není jedním ze jsoucn, které „zaldidňují“ svět (živly, rostliny, živočichové, lidé, andělé... a Bůh). Naopak, On, „jsoucí“ – jak Boží jméno pro vzdělanou veřejnost do řečtiny přeložili židovští učenci ve 2. století před Kristem – je pramenem a příčinou všeho, co povstalo a jest: „Vždyť v něm žijeme, pohybujeme se a jsme.“ Anebo jak praví Tomáš Akvinský: Deus est esse (Bůh je bytí); a jak domýšlí jeho řádový bratr Eckhart: esse est Deus (bytí je Bůh).

Současná teologie ale upozorňuje, že tyto filosofické modely byly biblickému člověku a biblickému jazyku (i hebrejštině jako takové) cizí. Potvrzuje tak tušení barokního filosofa Pascala, který si na kus papíru, uschovaný v podšívce svého kabátu, zaznamenal tato slova, svědectví víze ze 23. listopadu 1654: „OHEŇ! Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, Bůh Jákobův, ne filosofů a učenců...“ Samozřejmě to Augus-

David Beňa, lic. theol. (33)

studoval evangelické bohosloví na Svobodné teologické fakultě v Basileji, nyní studuje postgraduálně religionistiku na ETF UK v Praze. Je kazatelem sboru CB v Olomouci a vyučuje homiletiku na ETS.

tin, Tomáš, Eckhart a další věděli; byli to filosofové, operující s abstraktními termíny, ale také mystici, lidé zbožné vášně, věřící myslitelé, myslící křesťané. Snad „jen“ pojmový aparát a duch doby jim přespříliš zvýraznil spekulativní podtóny v Božím jménu. Protože znějí-li v Písmu snad i takové tóny, hlavní melodií je něco jiného: Bůh, který se zjevil Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. Bůh, který zprostředkovaně mluvil k Mojžíšovi a v ohni sestoupil k Izraeli na Chorebu; a v Ježíšově tváři se odhalil světu. Bůh Izraele je Bůh, který se svázal s Izraelem na život a na smrt. Je Bůh, který ohnivě miluje a soudí, zachraňuje a trestá svůj lid (a svět). A právě to vyjadřuje Boží jméno: Ne povahu Bytí, nýbrž že „Jsem tady, který jsem tady“, přesněji: „Budu tady, který budu tady“. Kde tady? S Izraelem: aby ho vyvedl z otročiny a vedl pouští a dal mu zemi a budoucnost; a nás aby spasil z hříchu a smrti. To není Bůh abstraktních pojmů, nýbrž Bůh, který miluje a vášnivě zápasí se svými lidmi, o lidi, za lidi.

A to také znamenají další jména: „Hospodin“, staroslovanický překlad řeckého „Kyrios“ (Pán), což je překlad hebrejského „Adonaj“, což je šifra nevyslovitelného יהוה, což je nej-

spíše tvar slovesa „být“: „Budu tu pro vás“. Nevíme přesně, jak toto Jméno vyslovovat. Židé to zapomněli, protože ho z úcty vyslovovali jen zřídka a radši vůbec ne, a kde na něj v textu narazí, říkají „ha-šem“ (to Jméno), nebo „Adonaj“ (Pán), nebo „ha-makóm“ (místo - protože Bůh je tady, s námi). A to znamená také „Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, Bůh Jákobův“ a „Bůh Ježíše Krista“, jak dodává apoštol. On „jest“ Bůh praotců a jejich dětí, Bůh s lidmi, s námi, „Immanuel“, jak říká prorok, „Ježíš“ („JHVH je

spasitel“), jak dějiny spásy a Boží příběh s lidmi vyjádřil anděl a Marie s Josefem a muž toho jména z Nazareta... ■

DAVID BEŇA

Literatura:

- Balabán, M.: Hebrejské člověkosloví, Herrmann a synové, 1996.
- Balabán, M., Tydlitátová, V.: Tázání po budoucím, Herrmann a synové, 1998.
- Cohen, A.: Talmud pro každého, Sefer, Praha 2006.
- Deurloo, K.A.: Exodus a exil. Malá biblická teologie I, Eman, Benešov 2007.
- von Rad, G.: Theologie des Alten Testaments, sv. 1, Evangelische Verlagsanstalt, Berlin 1963.
- Sacks, J., O svobodě a náboženství, P3K, Praha 2005.

POZNÁMKY

Jak tedy zní Boží jméno?

Víme i nevíme. Vadí, nevadí? Snad nevadí: protože „Bůh Izraele, Spasitel, je Bůh skrytý“ (Iz 45,15), a projevuje se to jaksi i tajemstvím,

nedořčeností, nevýslovností Jména.

A protože i v samotné Bibli máme dvě knihy, které Jméno

neobsahují: Jednak Píseň, báseň o vášni mezi mužem a ženou, kde snad jen v 8. kapitole (v. 6) narazíme na náznak jeho Přítomnosti: „láska – plamen Hospodinův“, či: „láska – mocný plamen“, jak lze také přeložit ono hebr. slovíčko (s koncovkou „-jah“). Jako by tu Hospodin čekal za dveřmi, cudně, a přece radostně přítomen v ohni erotické touhy. I toto mlčení o Bohu (vedle „problematického“ obsahu) bylo důvodem úvah, zda Píseň vůbec patří do Písem; ale Akiva, mučedník židovské víry ve 2. století po Kr., nakonec prohlašuje, že v Písmu je vše svaté, a Píseň je nejsvatější – snad pro tu vášeň, která je vášní Jména („Budu tu s vámi“). A pak je to kniha Ester, příběh zápasu o holou existenci a příběh spásy... skrze ženu.

Jak příznačné! Však teprve poté, co Adam dal ženě jméno „Eva“, a tedy poté, co v ní rozpoznal nejen družku, nýbrž i jiného člověka, svobodnou osobnost a také – jak říká jméno „Eva“ (Živa) –, že v jejich vzájemnosti je dán zárodek života navzdory smrti: teprve poté – jak říká středověký židovský myslitel Jehuda ha-Levi – začne i biblický vypravěč nazývat Stvořitele jeho Jménem: už ne anonymně „elohim“ (Bůh), ani „JHVH elohim“ (Bůh Hospodin), nýbrž osobně „JHVH“ (Gn 4,1). Jako by Jméno bylo zahaleno i odhaleno ve jménu ženy, teprve v osobním poznání druhého člověka. Jako by Bůh lidí byl jen mezi lidmi. ■

S historikem Petrem Čornejem - Kolik verzí artikulů znáš?

O HUSITSKÉM BOHEMOCENTRISMU, KONTROLE MOCI DUCHOVNÍ A DANI ZA ŠIROKÉ ŘEČIŠTĚ...

Prof. PhDr. Petr Čornej Csc. et DrSc. (57)

toho napsal o středověkých dějinách na našem území mnohem více, než snese rozsah tohoto časopisu. Za všechny jmenujme třeba Lipanská křižovatka (1992) a Dějiny koruny země české (2000) a z dlouhé řady jeho aktivit a členství v akademických institucích jmenujme vedení Literární akademie.

Neznáme jiného nezávislého odborníka na otázky našemu srdci tak drahé – husitství.

Pane profesore, jak se historik stane rektorem Literární akademie?

Ano, to mohu vysvětlit. Je to jedna z těch dramatických náhod, které mě v životě provázejí, protože já se většinou dostávám na nová místa v situaci, kdy jsem na původním místě krajně nespokojen. Ve chvíli, kdy už už dávám výpověď, přijde zásah shůry a dostanu zajímavou nabídku. Tenkrát to bylo na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy, kde jsem dělal vedoucího katedry dějin a didaktiky dějepisu. Poměry se zhoršovaly natolik, že už jsem nemohl nést odpovědnost za rozvoj katedry a neustále utěšovat odborníky, kteří tu pracovali a které mám pořád rád. A zároveň jsem cítil, že jsem se svými neustálými připomínkami pro vedení školy persona non grata. Ve chvíli, kdy jsem to chtěl řešit, jsem potkal paní doktorku Helenu Kupcovou. Ta se mě zeptala, jak se mi daří. Já říkám, že špatně, že jsem na fakultě víceméně nežádoucí, prostě jsem si postěžoval. A ona, protože působila na Literární akademii, zprostředkovala tehdejšímu vedení informaci, že bych mohl být k mání. Asi za dva dny mi

zavolal tehdejší výkonný ředitel Literární akademie, zda bych u nich nezačal od nového školního roku učit a nevezal funkci prorektora pro vědu a tvůrčí činnost. Řekl jsem ano a na pedagogické fakultě si ponechal vedení diplomových seminářů a oborové rady doktor-
ských studií.

Jak vnímáte roli historika a literáta? Jeden z vašich kolegů říká, že je sice užitečné, když je historik i literárně nadaný, ale není to „povinné“.

Ta otázka hýbá historickou obcí. Já jsem, troufám si říci, ze staré školy, tradicionalista. Proto si myslím, že má-li historik úkol seznamovat veřejnost se svými objevy a názory, musí mít literární talent a nesmí literární složku své práce zanedbávat. Dokonce jsem přesvědčen, že musí tvořit integrální součást historikova řemesla. Jedna práce je něco vybadat a druhá práce je poznatky zformulovat a prezentovat. Bez této složky zůstává badatelský výkon téměř neznámý. Je sice možné, že o vašich poznatcích ví pět odborníků, což může někoho uspokojovat, ale nemyslím si, že to stačí. Historie je takovým fenoménem, že by měla oslovovat celou společnost.

Naše církve slaví letos 90 let svého vzniku. Když dnes řeknete, že jsme ČCE, tak nikdo pořádně neví, co jsme zač, nerozlišuje.

Já úzce spolupracuji s Husitskou teologickou fakultou a s Husovým institutem teologických studií, takže tyto církve samozřejmě rozlišuji, ale od roku 1990 především podle fakult. Pro mě je vodítkem příslušnost ke škole.

Ano, teologické fakulty jsou jen tři.

Co se církví týče, máme církve českobratrskou, bratrskou, Jednotu bratrskou, Bratrskou jednotu baptistů...

(smích) Ano, je to pro veřejnost strašně nepřehledné. I veřejnost, která zná vývoj reformačních církví, vnímá tuto roztržitost, v níž není snadné se orientovat.

Mohl bych se zeptat na nejhlubší kořeny Čtyřech pražských artikulů? V preambuli se objevuje, moment, mám před sebou jejich písemnou podobu...

Počkejte, jakou máte verzi? Ono jich existuje asi 40! To byl velký problém. Když husité začali v roce 1432 jednat s basilejským koncilem, tak zástupci koncilu řekli: No jo, ona každá husitská strana tvrdí trošku něco jiného, tak my chceme, abyste ty čtyři artikuly předložili ve znění, které je oficiální. Pak se ukázalo, že husité žádné oficiální znění neměli a museli je urychleně vypracovat, aby rozhovory mohly pokračovat. Všechna znění čtyř artikulů, jak je známe od roku 1420, byla trochu odlišná, jiná v pojetí pražském, jiná v táborském, jiná v orebském, respektive východočeském. Takže stojíme před podobným problémem, o kterém jsme právě hovořili. Už tehdy to bylo pro katolickou církev roztržitěné a nepřehledné. Ale přece jen se podařilo vypracovat oficiální text čtyř artikulů, tedy jakousi společnou husitskou konfesi.

To se podařilo?

To se podařilo, i když rozdíly mezi pražskou a táborskou stranou existovaly nadále.

V preambuli se hovoří o tzv. české obci. Do jaké míry šlo tehdy o věc teologickou, a do jaké míry o věc národnostní?

Je nepochybné, že čtyři artikuly pražské husité 27. května 1420 koncipovali a proklamovali jako nadnárodní univerzální křesťanskou výzvu, jako shrnutí základních principů Božího zákona, který je platný pro celé křesťanstvo. V důsledku evropské reakce, která byla vůči husitství nepřátelská, zůstal tento program zaklet do ulity bohemocentrismu a v zahraničí se neprosadil. Bohemocentrismus byl ovšem v hu-

sitském programu přítomen, od samého počátku tu existovala představa, že na Čechy shlédli Bůh milostivě a dal jim poznat závazný výklad svého zákona, podobně jako kdysi shlédli na vyvolený lid izraelský.

Tato paralela byla tedy vedena ještě před výbuchem revoluce. Na jedné straně můžeme mluvit o všekřesťanské výzvě, ale na druhé musíme vnímat značné sebevědomí a mesianistické pocity českého prostředí.

Pocity prorockého osvětlení?

Pocit prorockého osvětlení, milosti, které se Čechům dostalo. Komplikovalo se to tím, že většina českých Němců (20% obyv.) se postavila proti husitství. Tento moment zůstal v husitském myšlení zakódován, stejně jako fakt, že česká města s převahou německého etnika byla husity k přijetí artikulů donucena silou, ne-li přímo dobytím a vyvražděním části obyvatelstva, jak tomu bylo v Chomutově, v Německém Brodě a v Jaroměři. Je tu jistá analogie, dejme tomu z arabsko-izraelské války či z Afghánistánu. Prostě se vyvraždí jedna dvě vesnice, ostatní lidé se leknou a kapitulují.

Takže přijetí husitského programu nebylo vždy dobrovolné. Vedlejší země Koruny české zůstaly katolické, až na několik prohusitských sympatizantů ve Slezsku. Na Moravě je zajímavý vývoj. Velká města, s německou převahou v samosprávných orgánech, zůstávají katolická, zatímco venkov, který je pod vlivem šlechty, byl spíše husitský. Husitství zůstalo omezeno v podstatě na České království. Proto obsahuje i silný moment češství.

Amedeo Molnár by tu zdůraznil, jak byl Tábor jiný, jak spolupracoval s valdenskou internacionálou, jak Mikuláš z Pelhřimova vysvětlil na Táboře Fridricha Reiser a jak Reiser světlil další valdenské kněze.

Obyvatelstvo, které vlastnilo v Táboře domy, bylo ale jen ze 2% německého původu. Spolupráce s valdenskými tady byla, ale měla omezený rozsah. I Mikuláš se uchyluje k protiněmeckým a protimaďarským

tónům, ba dokáže zahrát na „českou strunu“. Táborské manifesty, adresované do zahraničí, ovšem zdůrazňují všekřesťanské poslání husitské výzvy. Ideály prostě vždy narážely na realitu.

Husitství obsahuje jak úsilí o náboženskou reformu, tak silnou stavovskou složku, zakotvenou v českém prostředí. Není náhodou, že roku 1495 zemský sněm zásadu úřadování výlučně v češtině. Národnostní problém byl živý především v Praze, odkud v roce 1420 velká část německého měšťanstva buď odešla, nebo byla vypovězena. Z 330 konfiskovaných domů bylo až 70 % v držení majitelů německých jmen.

Co se stalo s Němci, kteří zůstali?

Přistoupili ke kalichu a v druhé generaci se čechizovali. Později v 16. století přichází vlna německého přistěhovalectví, ale to už byla jiná situace, mnohdy šlo o luterány přicházející ze Saska a Duryňska. Přestože kališníci Češi a luteránští Němci byli tehdy bratři ve víře, tomu odpovídala známá linie Viklef- Hus-Luther, živá v českém i v německém prostředí, obavy z Němců přetrvávaly. Například Pavel Stránský, který měl k luterství blízko, se ve spisu „Okřik“ roku 1618 postavil proti přílivu německy hovořícího obyvatelstva do země.

Myslíte, že husitství nebo podobné hnutí mohlo vzniknout ve stejném rozsahu a době v jiné zemi?

Obtížná otázka. Badatelé se na ně snaží odpovídat komparativními analýzami, což je ale velmi problematické. Když se do toho pustí nějaký německý badatel, hrozí, že nezná důvěrně české prostředí a českou minulost, Čech zase nezná dobře německou či anglickou minulost a Angličané střední Evropu. Závěry pak plavou na vodě. Bylo by jistě dobré, kdyby se podařilo vytvořit mezinárodní tým, který by takové problémy zkoumal, protože nikdo nezná všechno.

A stálo by to za to?

Podle mne by to za to stálo! Když jsem o tom uvažoval, tak jediná analogická situace vznikla v Anglii během stoleté války v sedmdesátých a osmdesátých letech 14. století. Viklefovo učení se ozvěnou promítlo jednak do selského povstání, vedeného roku 1381 Watem Tylerem, i do anglického stavovství. Nejvlivnější magnáti, jako John Lancaster, podporovali Viklefa, protože jim byly názory o kontrole duchovní moci mocí světskou v podstatě sympatické, umožňovaly totiž státu a jeho představitelům zasahovat do církevního života. Od počátku 13. až do začátku 14. století dominovala duchovní nad mocí světskou a teprve od vlády krále Filipa IV. ve Francii se převaha přesouvá ve prospěch moci světské. Součástí toho vývoje je i husitství. To samozřejmě nevyklučuje, že charismatické kazatelské osobnosti se těšily oblibě veřejnosti, která je vnímala jako nové apoštoly. Přesto vůči nim husitská světská moc dokázala velmi tvrdě postupovat, jak je známo z osudu Jana Želivského.

Což je také reflektováno v třetím pražském artikulu, kde se požaduje, aby se reguloval majetek kněží...

Ano, jenže ten artikul je širší. Týká se nejen majetku, ale i účasti duchovenstva v politice. Kněží neměli nárok zasedat na zemském sněmu, který se teprve v husitství vytvořil jako ústřední politický orgán. Zasedala jenom vyšší a nižší šlechta a královská města. Kněží byli zváni pouze jako experti ve věroučných otázkách. Tak vznikla komplikace s kompaktáty, která 30. 11. 1433 na jednání v Praze přijalo husitské kněžstvo všech stran, za účasti P. Holého, P. Payne, J. Rokycany, Ambrože a M. Lupáče. Husitský zemský sněm však kompaktáta zatím odmítl uznat právě kvůli formulaci článku o světském panování kněží. Sněm vyslovil souhlas později, po složitých jednáních. Převaha světské složky byla jasná. Navíc Rokycanu do funkce arcibiskupa r. 1435 zvolil sbor osm duchovních

a osm světských osob, což římská církev odmítla jako nelegitimní a odporující kanonickému právu. Rokycanu proto ve funkci nepotvrdil ani koncil, ani papež. Zákaz světského panování kněží vedl k zaboru 90% pozemkového majetku katolické církve v Českém království, který ona nikdy neuznala a vždycky ho vedla jako svůj majetek. Po Bílé Hoře jim ale ani katolický panovník nevrátil téměř nic a místo toho byla církev odškodněna podílem z daňového výnosu z obchodu se solí.

To se ovšem dostáváme k otázce současného majetkového odškodnění církví ze strany státu. Uvažovaný model kompenzace mi připadá trochu podobný?!

Je to podobné. Když budeme chtít jít zpátky, tak můžeme až do roku 1419, 1420, papíry na to jsou! Zachovaly se, protože Jiří Poděbradský v roce 1453 nařídil revizitaci všech zástav pozemkového majetku. Každý držitel zástavního statku musel přinést listinný dokument. Tím pádem máme zmapován i majetek, který měnil držitele během husitské revoluce. Nikdo o tom ale neuvažoval... Vlastně uvažovala o tom papežská kurie, která souhlas s obsazením úřadu pražského arcibiskupa podmiňovala restitucí statků pražské arcidiecéze. A na tom vše ztroskotalo (smích). Papežská kurie si tehdy ani neuvědomovala dosah artikulu o přijímání podobojí, jak jsou stanoviska obou stran nesmiřitelná. Podávání podobojí je pro husity podmínkou spasení a husité proto podávali sub utraque i dítkám, včetně pokřtěných novorozeňat. Tím se zrušila svátost, byla to pro římskou církev rána. Někteří důsledně uvažující kněží i laici tvrdili, že když přijímají děti, které z toho ještě nemají rozum a nevědí, co činí, tak potom by to mohli přijímat i blázni. A mezi husity byly takové skupiny, které třeba i násilím cpaly svátost oltářní zjevně vyšinutým jedincům.

Svaté přijímání se ovšem dětem podává v pravoslavných církvích...

Samozřejmě. Husité se často dovolávali příkladu pravoslavné církve, dokonce se s ní pokusili několikrát navázat styky, naposledy roku 1452. Ke sblížení nedošlo proto, že pravoslavní požadovali, aby se k nim husité připojili, a také proto, že Cařihrad byl následujícího roku dobyt Turky. Dohoda nebyla možná i proto, že se husité považovali za složku církve obecné ve smyslu římsko-katolické a nechtěli narušit hodnotu univerzalizmu.

Podívejme se nyní na 4. artikul.

Jak to bylo s otázkou spravedlnosti pro všechny – trestání smrtelných hříchů?

Husité se dovolávají „starých učenců“ o přijatelnosti svaté války, což je odkaz na Augustina a na jeho apel, aby se křesťané v Římské říši zapojili do obrany proti barbarům. Augustin byl jediný církevní otec, ke kterému všechny husitské strany vzhlížely s naprostou důvěrou. Pouze Chelčický říká, že lze spoléhat výhradně na Nový zákon. To byla narážka i na Augustina. Husité sdíleli představu, že Boží zákon je nadřazen právu církevnímu i právu světskému a že světské i kanonické právo musí být v souladu s Božím zákonem. Jestliže není, pak je normou Boží zákon. Všichni křesťané jsou si před Božím zákonem rovni, kalich to jenom podtrhuje. Rychle ale dodávám, že přijímáním svátosti oltářní pod obojí způsobou čerpali husité posilu pro nadcházející zápas s Antikristem. Uvnitř husitských stran probíhaly velké spory o použití násilí při uplatňování práva. To by bylo na dlouhou diskusi. Sám Žižka byl přesvědčen, že on je vykonavatelem Boží vůle.

Novodobý Jozue?!

Je to tak. Kaplan předčítal Žižkovi ze Starého zákona a Jozue patřil mezi devět hrdinů, k nimž s obdivem hleděli pozdně středověcí rytíři. Tresty, které Žižka zavádí, jsou podle SZ často na základě Knihy Jozue.

Žižka uvažoval jako voják, pro něhož je život pozemský vojenskou službou. Ve svých listech se v 75% biblických odkazů odvolává na SZ. Pro Chelčického však SZ postrádá validitu. I smrtelné hříchy husité vnímali jinak než katolická církev. Husitské duchovenstvo hodlalo uplatňovat ve společnosti asketický model, který je obsažen v nařízeních kněžských synod od časů Arnošta z Pardubic. A ono to nešlo. Nakonec Rokycana i Mikuláš z Pelhřimova, jeden v Praze, druhý na Táboře, nevědí, co s tím dělat. Rokycana si povzdychne: „Oni ti mí posluchači stejně jdou po kázání do hospody a zpívají oplzlé písně o Kačenkách a Baruškách.“ A Mikuláš z Pelhřimova říká: „A ti Táboři také jdou do hospody, popíjejí tam a vyprávějí si o ženských.“ Ideály z roku 1420 tak berou postupem za své, realita je silnější.

Není to daň za široké řečiště?

Ano, jistě, daň za to, že chtějí obsáhnout celou společnost.

Jednota bratrská naopak řečiště zužuje...

Ano, a zase jim to většinová společnost vyčítá. Slyší, že bratři jsou nafoukaní a že křesťan by neměl být tak pyšný a zakládat si na své výlučnosti. V Jednotě bratrské pak nalezneme po roce 1490 diskuse: Máme se otevřít světu, nebo máme zůstat uzavřeni...? Jedině úzká cesta vede ke spasení...

Ideální prosazování principů obsažených ve čtyřech artikulech naráželo na tehdejší právní zvyklosti.

Rokycana např. zakázal v Praze popravy kvůli krádežím, krácel tedy cestou omezení trestu smrti. Pražská i tábořská vojska však vedla krvavé bitvy... Pouze Chelčický důsledně odmítal trest smrti jako nekřesťanský.

Dovedete si představit, jak by vypadala dnešní česká společnost bez husitského hnutí? Nebo obráceně: Jak formovala husitská revoluce a kalich dnešní společnost?

To už jsou skoro virtuální dějiny. Po Bílé hoře nastala časová průrva, kterou nelze vymazat. Na konci 80. let jsem napsal, že k husitům se oprávněně hlásí pouze evangelické církve. Většina směrů a hnutí totiž promítá do husitství představu moderního člověka. Vědomí ideální církve a závazného výkladu Nového zákona jsou příznačné opravdu jenom pro církve, které mají reformační či alespoň silně reformní kořeny. Ovšem síla husitské tradice od šedesátých let 19. století byla obrovská. Je to paradox, protože český národ byl z 97% matrikově katolický. Přesto se ztotožňoval s husity. Husitská tradice v liberálních, sociálně-demokratických a masarykovských kruzích měla velkou sílu a nepochybně přispěla i k oslabení snah legitimovat ŘKC jako církev, která spojuje většinu obyvatelstva. Ty snahy budí v naší společnosti stále latentní odpor.

Ovšem to, že se ČCE hlásí k husitství, byste nám vy legitimoval? Legitimoval, legitimoval naprosto!

Petr Špirko

TŘI OŘÍŠKY PRO POPELKU

Nedávno jsem četl zajímavou knihu o historii jednoho křesťanského hnutí. Jeho představitelé se rozhodli, že dají svému hnutí určitou církevní strukturu. Jako příklad byla v knize použita bota. Vhodná obuv chrání před zevní nepohodou, umožňuje chůzi a zpevňuje náš postoj. Aby ale noze neubližovala, nedřela a nevytvářela puchýře, nesmí být ani moc velká ani moc malá. Často bývá vystlána kožešinou nebo nějakou měkkou vlákninou. Uvědomil jsem si, že to je vskutku vhodný obraz struktury, která netlačí, chrání a zároveň zpevňuje.

Vzpomněl jsem si při té příležitosti na pohádku o Popelce. Popelka tančila s princem v nádherných šatech a když ples skončil, utekla a zanechala po sobě střevíc. Princ byl nešťastný a protože se mu Popelka, kterou zřejmě považoval za

urozenou šlechtičnu, velice líbila, rozhodl se vyhledat ji podle toho, které dívky v jeho království bude střevíc nejlépe pasovat. A nyní v království nastala mela. Všechny mladé dívky toužily být provdány za prince a dělaly všechno proto, aby jim střevíc pasoval. Mnohé by snad byly ochotny si uřezat i prsty, aby střevíc navlékly.

A tu mne něco napadlo: Není to v církvi někdy podobné? I církve je nevěsta, která usiluje provdat se za svého nebeského Ženicha. Někdy, když nějaká církev zjistí, že někde Bůh požehnal, snaží se napodobovat a dělat vše, aby se to samé stalo i jí. Když je někde nějaké, byť i údajné probuzení, už se zpívají stejné písničky, káží stejná kázání a často se začne kopírovat struktura. A tak zatímco bota je vždy pečlivě vybírána podle nohy, zde je tomu naopak. Funguje někde nějaká struktura? Sem s ní? Přebývá někde nějaký prst? Je zde nějaká služebnost, která se do ní nevejde? Pak je třeba ji odstranit! Každá se musí přizpůsobit struktuře, ne naopak! Když pak nohu pracně nacpeme do struktury, divíme se, že to tlačí, bolí a obvykle není možné ujít ani krok. Kde je vina? Za všechno mohou prsty! Nedokázaly se přizpůsobit... jenže když je amputujeme, daleko neujdeme.

Celý příběh mi pak připomíná nákup obuvi v Sovětském svazu. Zde pro jistotu vyráběly jen jednu velikost bot, tu největší. Pak přijel nákladní vůz, shodil před prodejnu boty, a každý mohl zakoupit pro sebe jeden pár. Muži, ženy, děti, starci, pro všechny zde byla jedna velikost. Kdo měl botu větší, vycpával ji novinami, kdo měl boty menší, měl jednoduše smůlu.

Není to dnes v církvi podobné? Neokopírovali jsme struktury v dobré víře, že se tak zalíbíme svému Ženichovi a že Bůh nám požehná, protože ty střevíce nosila krásná princezna? A jestliže ta princezna se princovi líbila, pak není důvod, aby i my jsme se princovi v jejich střevících nelíbili. Co naplat, že to tlačí, dře a nedá se v tom chodit. Když to fungovalo jinde, proč ne zde?

JAK SE TĚŽÍ PLYN? V MODRÉ PUSTINĚ A PŘI -40° C

25. února 2009

Údery mračen ledových střepeček bolí na tváři jako píchnutí špendlíkem, fotoaparát vmžiku zamrzne, mráz knokautuje baterky, skoro nic není vidět, víchra v šedomodrém příšeří vše uzavírá do sněhové clony. Odtud z polárního kruhu do Evropy míří ruský plyn.

PLYN Z HLUBIN. Tyto kohoutky regulují, kolik plynu země vydá – skoro nic není vidět, vše pohlcují přívaly sněhu.

Téměř se nedá dýchat, každé nadechnutí mrazí vnitřnosti. Je minus čtyřicet. „Tam!“ snaží se můj průvodce překřičet vítr. Z arktického šera se vyhoupne ocelová konstrukce, několik kohoutků a železná trubka mizející do hlubin země. Vlastně je to vše nějak menší, než jsem čekal. Všude podé mnou je plyn. Hodně plynu. Možná nejvíc plynu na světě. A až odsud, z jamalských nalezišť na polárním kruhu, putuje ruský plyn do Evropy, do Česka.

MRÁZ. Když je -40, nedá se skoro dýchat.

„Vrat' se do auta, omrzáš v obličej!“ křičí na mě jedna z mátožných postav vzdorujících vichru. Světla náklad'áku s vytápěnou kabinou ukazují cestu. Nedá se poznat, kde končí ledová krusta na zemi a kde začíná ocelové nebe. Vše vypadá jako v laciném katastrofickém filmu o konci světa či o návštěvě cizí planety.

„Země je odsud vážně daleko, co?“ směje se Ilšad Gilemchanov, šéf ložiska GP-16 Pescovoje, které patří Gazpromu – největší plynářské firmě na světě. Má legraci ze zelenáčů. Tře mi rukou namrzlou tvář, černavé omrzliny zmizí až po mnoha dnech. „Na zemi, tam je jiný život,“ říká, když se náklad'ák dává do [pohybu](#).

NĚNKA. Něnci, národ Ljudmily Ovjasedo, tu žijí po tisíce let.

O zemi tady na té základně, vzdálené 150 kilometrů od nejbližšího města a 2 500 kilometrů od Moskvy, mluví často a rádi.

„Vrátit se na zemi“ znamená odjet odtud. Slovo země tu prostě symbolizuje onu dalekou a vysněnou „pevninu“, kde nebývá minus padesát, den v prosinci trvá déle než pár hodin a zima méně než 284 dní v roce.

Zkrátka, něco na tom srovnání s kosmonauty opravdu je. Cizinci sem potřebují speciální povolení a i pro „obyčejné“ Rusy je téměř nemožné dostat se na dohled těchto ložisek. Neboť bez nich by Rusko nebylo Ruskem.

Vodka? Ne ne ne

Zde, ve spleti nízkých budov a bezpočtu tlustých a tenkých trubek, se plyn čistí a posílá na předlouhou cestu na západní trh. Dobře tu vědí, že na slovenskou hranici to je přesně 4 551 km. Tedy opravdu hodně daleko.

I tady platí srovnání o výsadku na cizí planetě – tenhle shluk staveb pokrytých vrstvami sněhu a ledu je světem sám pro sebe, lidé tu bydlí a „na zemi“ se vracejí až po nepřetržité měsíční šichtě.

Nikdo nesmí pryč, nikdo nesmí ven, vše se děje v přísném polovojenském režimu. A pokud vás napadá, že ruskou zimu se dá přežít pouze pitím velkého množství alkoholu, mýlíte se.

Pít se tu nesmí vůbec. Stejně by to nestálo za to. „Tady na severu je ve vzduchu méně kyslíku. Opice jsou tu strašné, [alkohol](#) se pomaleji odbourává,“ vysvětluje jeden z místních „polárníků“, Alexandr Cybulka.

Neptejte se ho však, zda náhodou nemá ukrajinské jméno (což má). Bude se ošívát.

Nedávný spor s Ukrajinou, kvůli němuž byla po mnoho dní bez plynu půlka Evropy, jim tady „dost lezl na nervy“. Přesněji řečeno, Ukrajina jim lezla na nervy, neboť dle nich za vše mohla.

Mávají však nad tím rukou: to je politika, to se nás netýká. My jsme tu od toho, abychom z hlubin sáli plyn. Což jim právě tady jde nepochybně dobře. Na ložisku GP-16 pracuje zhruba 100 mužů a zhruba 150 vrtů rozptýlených v nedaleké pustině za rok vytěží asi pět procent ruské roční produkce plynu. Pro srovnání: je to zhruba třikrát více, než spotřebuje Česká republika.

Proto jsou na sebe hrdí. Proto má Ilšat Gilemchanov, šéf té zapomenuté varty, na stěně své pracovny Petra Velikého, cara reformátora a tak trochu patrona dobrodruhů.

NA KONCI SVĚTA. Ilšat Gilemchanov, šéf [těžby](#) na ložisku Pescovoje, zápasí s vichrem. Plynové potrubí mizí v mlze.

Putin ani Medveděv už na stěně nejsou. „Putina jsem musel sundat, když už není prezident. To mě mrzí. A Medveděva jsem si ještě nepověsil. Nejdřív musí ukázat, co umí!“ říká kategoricky. Na severu, říkají tady, není [místo](#) pro slabé.

Je čas jet domů, avšak ne „na zemi“, jen do stotisícového města Novyj Urengoj.

Na místní poměry je to blizoučko. Jen sto padesát kilometrů tmou, do níž víří oblaka sněhu. Zamrzlou majestátní divočinou, kde mezi izolovanými stromy čas od času probleskne fakule hořícího plynu. Je to efektní, ale vlastně nudné: jen se tak čistí vrty.

Z oken je vidět pouze na pár metrů. Náhle se poklidná pustina roztočí. Řidič autobusu minul zatáčku, vozidlo se s rachotem probořilo do hlubokých závějí. Vše najednou uzavírají [sněhové](#) stěny.

Je to tedy trocha severského dobrodružství. V době mobilních telefonů nejde o život (ano, těch sto padesát kilometrů pokrývá síť, neboť k pohromě je tady vždy hodně blízko), vytápěný nákladňák trosečníky za půl hodiny ze sněhu vyloví. Ještě před deseti lety by o život šlo.

„No co, museli bychom jít pěšky, dvacet kilometrů zpět na základnu, v poklusu. Zastavit se znamená zemřít,“ říká jeden z řidičů. Není úplně jasné, zda žertuje.

Dojde jednou plyn?

„Jó, hochu, když jsem tady poprvé začal před čtvrt stoletím vrtat, bylo minus 53. Rekord! To pak praská ocel,“ vypráví Alexandr Treťjakov a ukusuje mohutnou dávku jakéhosi koláče s lesními plody nasbíranými během krátkého severského léta. Oknem maringotky, v níž se vznáší vůně povidel a čaje s citronem, ukazuje ven na vrtnou soupravu, jež hloubí do promrzlé půdy další z bezpočtu vrtů.

TADY TO JE. Z vrtů hlubokých přes 1 km jde plyn do Česka

„Tady to, hochu, není pro každého,“ dodává a má nesporně pravdu. I když: dnes je mnohem tepleji než včera – jen minus 35 (což, věřte či ne, je vážně rozdíl).

Vrtná souprava vypadá jako předpotopní obluda, vítr štípe do plic, kdesi dole burácí hořící plynová fakule, světle zelené maringotky mizí v oblacích sněhu a mlhy.

Ale co bude, až plyn dojde? Až už nebude co vrtat? Na to tady nikdo nemyslí.

„Potrvá to ještě hodně dlouho, minimálně čtyřicet až padesát let vše bude fungovat,“ říká Stanislav Sorokin, jeden z šéfů místní pobočky Gazpromu.

Statistiky jsou neúprosné: na sklonku sovětské éry se zde těžilo plynu dvakrát více než dnes. Důvod? Naleziště už prostě mají léta své největší slávy za sebou. Nic netrvá věčně, každé ložisko se jednou dočerpá.

„Najdeme další,“ dodává. Nikdo tu nemyslí na den, jakkoliv vzdálený, kdy moře plynu zmizí.

Jisté je, že minimálně Ljudmila Ovjasedo by ten den uvítala s nadšením. „Plyn nám škodí a Gazprom také. Bez něj by nám bylo lépe. Naším sobům by bylo lépe,“ říká a nervózně vyhlíží, zda ji nějaké auto nabere u silnice a přiblíží její vzdálené vesnici kožených stanů.

Patří k národu Něnců, původních obyvatel severu. K „ruským indiánům“, kteří dodnes kočují s velkými stády sobů. Proč jí plynaři tak vadí? Dívá se na mě nechápavě a marně hledá slova. Tváří se, že jen hlupák se může ptát tak nesmyslně.

„Naším sobům by bez nich bylo lépe a nám taky,“ dodává a oprašuje si vložky z kožené kapuce.

Poblíž brzdí auto. Vysadí ji kdesi na kraji pustiny, dále pojedou na saních či na skútru. Neptejte si jí však, zda by jí ve městě nebylo lépe. Změří si vás dalším nechápavým pohledem. „Nesnáším hluk, nesnáším auta!“ říká a mizí v šedomodrém příšeří.

V divočině je jí dobře. A bez plynu by bylo ještě lépe.

OPRAVDU CHCE MÍT JEŽÍŠ SVOU CÍRKEV TAKOVOU?

Tento článek napsal George O. Wood, generální superintendant Assemblies of God, jako reakci na hnutí církevního růstu. Co je na něm ovšem nejkrásnější je popis církve, jaká by měla být – otevřená, svobodná, plná života, podobná Kristu. Originál je na adrese <http://www.georgeowood.com/...cles/017.pdf>.

Jako pastor jsem se modlil za různorodou církev, skupinu věřících, která by byla jako mikrokosmos všeobecné církve. „Když lidé všech možných kultur, ras, způsobů života, z mnoha církevních sdružení a s tolika rozdíly v názorech mohou tvořit skutečné Tělo Kristovo,“ vysvětloval jsem svému shromáždění, „proč bychom v jednom místním sboru nemohli mít tu samou různorodost, aby svět poznal, že to, co nás spojuje, je láska k Němu a k sobě navzájem?“ Společně jsme

žádali Pána, aby nám dal různorodé lidi, kteří naleznou jednotu v Ježíši Kristu. Jako motto jsme si vybrali: „Koho Kristus přijímá, ať církev neodmítne.“

Nedávno jsem pročetl literaturu Hnutí církevního růstu (Church Growth Movement) a zjistil jsem, že to, k čemu nás Bůh povolal, není podle vedoucích tohoto hnutí možné dělat úspěšně. Roky pečlivého průzkumu rostoucích a nerostoucích církví na celém světě přinesly několik základních principů, na kterých se obyčejně všichni křesťanští sociologové na poli církevního růstu shodnou. Jeden z takových principů je tento:

Životně důležitá známka zdravé, rostoucí církve je, že její členská základna se skládá v podstatě z jednoho druhu lidí. I v církvi sedá vrána k vráně. V terminologii církevního růstu se tomu říká „princip homogenní jednotky“. Jeho klasickým projevem jsou lidé, kteří se chtějí stát křesťany bez překračování rasových, jazykových nebo třídních překážek.

Homogenní jednotka je prostě skupina lidí, kteří se navzájem považují za „náš druh lidí“. Mají mnoho společných zájmů. Sdílejí stejnou kulturu. Svobodně se stýkají. Když jsou pospolu, cítí se příjemně a jako doma.

Ze všech vědeckých hypotéz vytvořených v rámci hnutí církevního růstu se právě tato ukazuje být téměř „zákonem“. Patnáct let výzkumu zabývajících se četnými kulturami v téměř každém koutu světa potvrzuje, že nejvíce rostou ty církve, které do místního společenství přivádí lidi z jedné homogenní jednotky.

C. Peter Wagner, *Your Church Can Grow* (Vaše církev může růst), Glendale, CA, 1976, pp. 110–1X1

V podstatě to znamená, že se lidé se stejnými předsudky seskupí dohromady. Nesnažte se získat Honzu Nováka, pokud nejste církev pro Honzy Nováky. Lidé na správné straně dráhy nebudou mít žádný větší úspěch při získávání lidí na té špatné straně. Církve s velkým podílem pracujících lidí by se neměly snažit získat zástupy z univerzit a naopak. Tato myšlenka říká, že církev by měla poskytovat bezpečné prostředí, kde se lidé budou cítit s ostatními tak doma jako sami se sebou.

Mám jeden problém s tímto sociologickým předpokladem: Opravdu chce Ježíš, aby Jeho církev byla taková? Touží ve svém Těle po omezenosti nebo po šíři? Bude více potěšen, když své předsudky odhodíme nebo když si je ponecháme? Bude šťastnější, když se budeme přátelit jen s nám podobnými lidmi, nebo když budeme milovat i ty, kdo se od nás liší? Chtěl by, abychom sedávali se spravedlivými, nebo i s hříšníky? Chtěl by nás mít ve společenství jen s těmi, kdo vypadají jako my, myslí jako my a jednají jako my, nebo chce, abychom měli otevřené srdce, otevřenou mysl a otevřené ruce pro všechny v Jeho rodině? Upřímně, věřím že právě různorodost potěší Ježíšovo srdce. V naší církvi jsme proto Ježíšova slova „pojďte ke mně“ rozšířili na všechny.

Naše církve se nesnaží o zvláštní službu jedné věkové skupině nebo dokonce několika věkovým skupinám. Batolatům, dětem, teenagerům, studentům, mladistvým, dospělým, čtyřicátníkům, postarším i seniorům ve jménu Ježíše říkáme: „Pojďte.“ Jak je povznášející patřit k církvi, kde v Pánu nacházíte prarodiče a vnoučata, rodiče a děti, bratry a sestry. Modlím se za mnohem efektivnější službu každému jednotlivci v celém rozpětí generací naší církve.

Naše církve se nesnaží o zvláštní službu jen ženatým nebo svobodným. Nikdy neprovdaným, dříve ženatým, ovdovělým, partnerům bez rodičů a rodičům bez partnerů, novomanželům, manželům, kteří spolu jsou již nějaký čas či dlouhou dobu, rodičům s dětmi i bezdětným párům ve jménu Ježíše říkáme: „Pojďte.“

Naše církve se nesnaží o zvláštní službu v rámci denominačních hranic. Lidem s církevním pozadím i těm bez něho ve jménu Ježíše říkáme: „Pojďte.“ Pojďte katolíci. Pojďte ortodoxní. Pojďte židé. Pojďte všichni. Pojďte k Ježíši. Pojďte jeden k druhému. *„Usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje... až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti.“ (Ef 4:3,13)*

Naše církve se nesnaží oddělovat věřící jedny od druhých na základě otázek učení, o kterých všichni nezaujatí křesťané přiznávají, že nejsou nezbytné ke spasení. Věříme, že jednotu Ducha předchází jednotu víry (učení) a tak vítáme ty, kteří věří, že spasení lze ztratit, i ty, jež věří, že jej ztratit nelze, vítáme ty, kdo věří, že Kristus přijde před, po či uprostřed velkého soužení, vítáme kalvinisty i arminiány. Protože naši baptističtí, metodističtí, luteránští, katoličtí a letniční bratři a sestry s námi budou uctívat v nebi společně, pokud jsme ve svých srdcích uvěřili a rty vyznali, že Bůh vzkřísil Ježíše z mrtvých, proč bychom neměli již teď začít mít společenství a uctívat společně?

Naše církve se nesnaží získat obzvláště nějakou určitou třídu lidí. Mezi námi by měli být bohatí, lidé ze střední třídy i chudí, studenti, dělníci a učitelé, sekretářky a šéfové, doktoři a sestřičky, architekti a zedníci, nezaměstnaní, podnikatelé a zaměstnavatelé.

Naše církve se nesnaží o příslušnost k žádné politické filozofii. Vítáme politicky konzervativní i liberály. Vítáme demokraty, republikány i nezávislé.

Naše církve se nesnaží mezi lidmi zavádět uniformitu duchovního projevu. Uctívejte tiše, uctívejte hlasitě. Uctívejte s tradiční hudbou minulosti, uctívejte se současnou muzikou. Uctívejte Boha hymny a uctívejte Ho sborovým zpěvem. Uctívejte s Bachem. Uctívejte s Gaitherem. Ale kdykoli uctíváme a jakkoli vyjadřujeme svou svobodu v Pánu, máme se snažit Její milovat celým svým srdcem, duší, myslí a silou a milovat svého bližního jako sami sebe.

Naše církve se nesnaží mezi lidmi zavádět jednotu oblékání. V mezích biblického učení o přitažlivosti a skromnosti můžeme projevovat svou svobodu oblékat se formálně nebo neformálně.

Sociologové Hnutí církevního růstu se mohou dál dohadovat o tom, že jediné sociálně a kulturně homogenní církve může růst, tento názor nicméně opomíjí jednu podstatnou věc v povaze Krista a Jeho církve.

Bůh nás nepovolal, abychom byli podobní ostatním, ale Ježíši.

Čím více se stávám podobným Ježíši, tím více jsem sám sebou a tím méně se snažím být jako můj bratr nebo sestra. Čím více se podobám Ježíši, tím více jsem ochoten přijmout také jedinečnost svého bratra a sestry. Tímto způsobem nalézám jednotu v Těle, ne tak, že udělám přesnou napodobeninu druhého, to zaměňuje podobnost za skutečnou jednotu Ducha.

Bůh nás umístil jako živé kameny ve svém těle. Nejsme prefabrikovaný, předpřipravený konstrukční materiál. Jsme těženi ze skutečné látky života, uzpůsobeni jedni druhým, abychom vytvořili nádherně barevnou a rozmanitou mozaiku Boží církve. Jedna z nezbytností Božího spojování dohromady je odstranění a obroušení ostrých hran. Bůh si používá rozdílnost mého bratra jako ostrý nástroj k ořezání mé netrpělivosti, souzení druhých, samolibosti a duchovního ega.

Bůh nevolá svoji církve k tomu, aby byla formičkou na sušenky, která na běžícím páse vykrajuje sušenky s monotónní stejností. Nesmíme se snažit o vnější zdání uniformity, ale o vnitřní známku Ducha, který vydává svědectví, že jsme Boží děti.

KRISTOVO PANSTVÍ A SPRÁVA CÍRKVE - BLAHOŠLAV FAJMON

Kristus řekl svým následovníkům: „*budete mi svědky*“ (Sk 1,8), a oni se s tímto oznámením potýkají dodnes. Jednou z oblastí, která nebývá v souvislosti s povoláním ke svědectví zmiňována příliš často, přestože v sobě nese velmi silný svědecký náboj, je postoj křesťanů vůči moci (ať už státní, náboženské nebo obecně instituční).

Tematika uplatňování (resp. neuplatňování) moci nás uvádí na výhradně mezilidskou, společenskou rovinu. Nejde tu o svědectví jedince, je zde možné mluvit pouze v plurálu. Ostatně čteme, *budete mi svědky*.

Vztah společenství k moci nabývá svědecký rozměr, je-li postaven na základě vyznání „*Ježíš je Pán*“ (Řím 10,9). Je to vyznání, které přináší (mimo jiné) určitou

proměnu a přestavbu v představách o mocenském uspořádání světa. Ten, komu bylo z Boží milosti dáno odpovědět na výzvu evangelia změnou smýšlení a vyznáním Krista jako Pána, nad sebou nemá jiných pánů a zároveň se sám již nemůže účastnit žádné formy světského, náboženského nebo jiného panování nad těmi, které Bůh povolal nebo povolá.

Kristovo panování se v církvi stává skrze Ducha svatého. Text citovaný v úvodu začíná slovy „*ale přijmete moc Ducha svatého, který na vás sestoupí.*“ Podle svědectví Písma není Duch výhradním vlastnictvím určité skupiny duchovních profesionálů, ale je dán všem pokřtěným (1K 12,13; Ga 6,1; Ef 1,13.18). Všichni jsou královský lid a svaté kněžstvo (1Pt 2,9; Zj 1,6), všichni mají mysl Kristovu (1K 2,16), mohou rozpoznat na čem záleží (Fp 1,10), a to dokonce tak, že nepotřebují, aby je někdo učil (1J 2,20.27).

Svědectví o Kristově panování skrze Ducha svatého se konkrétně projevuje v pojetí církevní správy(1), obzvláště pak v procesu rozhodování v církvi. To vychází ze shody přesvědčení, ke které společenství věřících došlo svobodně, při společném studiu Písma(2). Takový přístup ovšem bytostně pramení z víry v Kristovo panství a vzájemné důvěry účastníků Ducha. Tam, kde jsou tyto zdroje opuštěny, nezbývá než se uchýlit k jiným formám rozdělení moci, které se v okolí osvědčily.

Nejspíše tedy monarchie – „vláda jednoho“, ať už kazatele, faráře či jiné výrazné osoby. Další možností je aristokracie, „vláda nejlepších“ – tedy nejlepších dle aktuálního teologického vkusu nebo prosazovaného stylu zbožnosti. Podobnou variantou je timokracie, „vláda ctěných“ – tedy výkonných, finančně obětavých či oblíbených. Dále oligarchie, „vláda malé skupiny“ – tedy rodinných klanů nebo určité generace. A nakonec demokracie – „vláda lidu“, která se často může proměnit ve vládu výřečných nebo průrazných a hlasitých.

Všechny tyto modely soustřeďují moc do rukou jedince nebo skupiny lidí. A i kdyby všichni v moci postavení jednali nanejvýše zodpovědně a zbožně, zůstává otázkou, zda již příklonem k výše zmíněným formám uspořádání moci neztrácí církev důležitou součást svého svědectví, svědectví o svobodě Kristova panování. Právě to má přece věrně zachovávat před světem, který sám je dosud uspořádaný na půdorysu různého typu vzájemného ovládnutí. Kristus řekl svým následovníkům: „*budete mi svědky*“, a oni se s tímto oznámením potýkají dodnes.

Autor je kazatel baptistického sboru v Liberci

Poznámky

1. Schillebeeckx, E.: *Lidé jako Boží příběh*. Cogitatio religionis. CDK Brno 2008. str. 241–256
2. Yoder, J. H.: *The Christian witness to the state*. Institute of Mennonite Studies series. 1964, Newton, Kan.: Faith and Life Press. str. 19

VIJÁDRĚNÍ K SITUACI VE VÝKONNÉM VÝBORU BJB

Byli jsme pozváni, abychom se účastnili několika jednání Výkonného výboru v době, kdy už zde byly velmi narušené vzájemné vztahy. Výkonný výbor byl sice schopen plnit své povinnosti, avšak byl zmítán vnitřním konfliktem. Přijali jsme pozvání s nadějí, že snad pomůžeme k vzájemnému rozhovoru bratrů ve VV, ve kterém se budou rozkrývat příčiny tohoto stavu, dojde k pokání a omluvě tam, kde to bude nutné, vztahy se obnoví a budou se hledat společné cesty k nápravě, a zvláště cesty k tomu, jak by přece jen VV mohl dále spolupracovat a dokončit volební období. Shledali jsme, že bratři byli schopni společně hovořit o vzniklých problémech a v některých chvílích zazněly i omluvy a prosby za odpuštění. Nicméně měli na mnoho věcí velmi rozdílné (protichůdné) pohledy. Vzájemný nesouhlas byl zjevný zvláště mezi br. předsedou a místopředsedou na jedné straně a br. tajemníkem na straně druhé. Nesouhlas se týkal vnitřního fungování Výkonného výboru, kanceláře VV, náplní práce a kompetencí jednotlivých členů VV a pracovníků kanceláře, způsobu hospodaření, ohodnocení práce, způsobu komunikace atd.

Tento konflikt se začal projevovat na začátku roku 2008 a ačkoli se bratři v průběhu roku snažili na základě vlastního pochopení hledat cesty k řešení, pro rozdílnost pohledů a přístupů se ho nepodařilo odstranit, až se naplno projevil na podzimní Radě zástupců sborů v Pardubicích. Ani série rozhovorů nevedla k nastolení souladu, takže další spolupráce v rámci VV BJB není možná. Na posledním jednání oznámili své odstoupení bratři tajemník i předseda. Ačkoli by bylo teoreticky možné, aby nastoupili náhradníci a Výkonný výbor interně přerozdělil úkoly a kompetence, zdá se nám; že správnější východisko by bylo v rezignaci (příp. odvolání) celého VV a volbě nového VV. To by nevyklučovalo případné opětovné kandidování zbývajících současných členů a náhradníků VV v mimořádných volbách.

25.3.09 A.Boháček, P.Coufal, L.Šíp, V.Vovkanič

JEŠTĚ LETOS MÁ EU HLASOVAT O ZÁKAZU KŘEŠŤANSKÝCH SYMBOLŮ VE VEŘEJNÝCH BUDOVAČH

EU připravuje návrh zákona, který umožňuje ateistům protestovat proti vystavování křížů. Tak by mohly z veřejných budov zmizet všechny křesťanské symboly. Týkalo by se to nemocnic, hotelů, vězení a prostor dobročinných zařízení. Simon Calvert z britského evangelikálního "Křesťanského institutu"

prohlásil, že zákon by otevřel Pandořinu skříňku. Z hotelů by měly zmizet bible, z vánočních trhů jesličky.

O návrhu zákona se má hlasovat ještě letos.

VÝROČNÍ SBOROVÉ SHROMÁŽDĚNÍ ZE DNE **15.03. 2009**

Zahájení modlitbou: bratr G. Novák, vedení

Bratr Mgr. Kazatel David Sláma- krátké zamyšlení z 2. Paralipomenon 26 kapitola

Prezence- účast 54 členů

Zapisovatelé: sestra B. Bulíková, sestra I. Mosesová

Ověřovatelé: bratr H. Novák, bratr P. Kvasnička

Návrhová komise: bratr F. Eliáš, sestra M. Jelínková

Vzpomínka na zesnulé v roce 2008: sestra R. Pávová, sestra M. Lososová, sestra A. Křivánková, bratr J. Jelínek

Přečtení zápisu z roku 2007- usnesení.

Nebylo provedeno setkání kazatele s rodiči a dětmi z nedělní besídky.

ZPRÁVY:

Zpráva za staršovstvo: bratr G. Novák

Zpráva za nedělní besídku: sestra Ing. V. Černíková

Zpráva za sestry: setra B. Bulíková

Zpráva za dorost: bratr Ing. J. Kvasnička

Zpráva za mládež: bratr H. Novák

Zpráva za zpěv: není

Zpráva za účetnictví: bratr Ing. L. Moses

Revizní zpráva za účetnictví: sestra B. Bulíková

Zpráva za sbor: br. Mgr. Kazatel D. Sláma

DISKUSE:

- sestra M. Jelínková- jak probíhají modlitby mezi mládeží?
- Setra M. Jelínková- využívání klubovny?- vyjádření sestry Z. Novákové- není přítomna
- Sestra M. Jelínková 5. min. před shromážděním klid
  - Není pohostinnost ve sboru- pověřit organizátora
- br. Fr. Jelínek- proč sestra Lopatiová nechodí do shromáždění?
- Sestra M. Huňátová- vyjádření- sestra je spokojená se stýkat s lidmi přes internet, do shromáždění nemá zatím zájem chodit.

- Br. Fr. Jelínek- proč se vydává tolik peněz na pojištění a úklidové prostředky+ výzdoba? Peněžní deník v emailu
- Br. Fikrle malá účast ve středu na modlitebni
- Br. G. Novák- koupit věnec na rozloučení se sestrou G. Eliášovou
- Br. G. Novák- příspěv na ozvučení pro mládež (na aparaturu)
- Br. Ing. L. Moses- účelová sbírka na aparaturu- ANO- 44, NE- 1, ZDRŽELO- 9
- Připomínky k organizačnímu řádu BJB zaslat do sjezdových materiálů - odsouhlaseno

BODY NÁVRHOVÉ KOMISE:

- nájemníci nahlásí kolik vody spotřebovali a br. G. Novák vypočítá kolik budou platit
  - odsouhlasit ozvučení – přispěje sbor nebo se vybere sbírka?-
  - ANO- 44, NE- 1, ZDRŽELO- 9
  - Starat se bude o aparaturu mládeže br. L. Hlaváč, br. A. Sauer
  - Požádání dotací na sborového pracovníka br. Frimela přes VV na MK
  - ANO- 48, NE 1, ZDRŽELO 5
  - Br. R. Frimel- možnost sborový pracovník, výpomoc kazatelovi, v dorostu, atd...
  - Puštění muziky před shromážděním – autorská práva
  - Pověřit sestru nebo bratra, aby se staral o návštěvy- nebyl určený pracovník
- Zakončení modlitbou br. G. Novák

1,1 MILIONU NÁVŠTĚVNÍKŮ PŘI NEJVĚTŠÍ BOHOSLUŽBĚ V EVROPĚ

(Chemnitz – 6. dubna 2009) – Téměř 1,1 milionu návštěvníků sledovalo ve dnech 29. března až 6. dubna největší bohoslužbu v Evropě, která byla přenášena z Arény Chemnitz přes satelit do více 1.300 míst v 18 evropských zemích. A co je zvláště zajímavé: více než 56.000 lidí v Německu, Rakousku a Švýcarsku využilo nabídku hlavního řečníka ProChrist, faráře Ulricha Parzanyho a vyhledalo rozhovor s duchovními poradci na místě konání akce ProChrist. Akce s mottem „Pochybnosti a úžas“ se konala již posedmé.

ProChrist je pozvánkou k tomu, aby se lidé zabývali základními otázkami svého života a křesťanskou vírou. Bohoslužby v Chemnitz navštívilo mnoho oficiálních zástupců církví a řada prominentních hostů, politiků i podnikatelů.

Okolo 56.500 lidí v německy mluvících zemích vyhledalo pastorační rozhovor

Osm večerů ProChrist oslovilo mnohé návštěvníky zvláště hlubokým způsobem. V Německu, Rakousku a Švýcarsku reagovalo celkem asi 56.500 lidí na pozvání faráře Ulricha Parzanyho a vyhledali rozhovor s vyškolenými duchovními poradci na místech přenosu, bylo to mnohem více než v předchozích letech. Počty rozhovorů z dalších evropských zemí budou k dispozici později. „V příštích týdnech se budeme zabývat příčinami extrémně zvýšeného zájmu o nabídku rozhovoru“, říká Ulrich Parzany.

Následná práce po ProChrist

Sbory, které se účastnily ProChrist, nabízejí v následujících týdnech další kurzy k otázkám víry. Ulrich Parzany má také další speciální pořady v TV a na rádiových stanicích.

Povzbuzení pro město Chemnitz

Klaus Rudolph, předseda ProChrist v Chemnitz byl nadšen zájmem lidí o jednotlivá témata ProChrist „Při přípravách jsme ani nesnili o takovém návalu. Během osmi večerů do Arény Chemnitz přišlo asi 52.000 hostů, o které se staralo více než 1.000 dobrovolných spolupracovníků: „Nejen že všechno dobře klapalo, úžasným a povzbuzujícím zážitkem bylo to, jak byli spolupracovníci ochotní a angažovaní, každý podle možností, které měl. Jsem si jistý, že si návštěvníci odnesli spoustu zážitků do svého všedního života.“

ProChrist v České republice

ProChrist v České republice má těžiště spíše na Moravě a odehrávalo se asi na 40 různých místech. Část zúčastněných míst přijímala program přímo přes satelit z Chemnitz, jinde probíhalo nebo ještě bude probíhat promítání večerních programů ze záznamu, z DVD. Dosavadní reakce z České republiky byly vesměs příznivé. Přenosy fungovaly bezvadně, obraz i zvuk přicházel v dobré kvalitě. Pozitivně byly hodnoceny i výkony tlumočnicků. Farář Ulrich Parzany se podle reakcí ze sborů přesně trefoval do životních výzev a kázání byla pozitivně hodnocena věřícími i nevěřícími lidmi. S dobrým ohlasem se setkaly i předprogramy – svědectví lidí, kteří našli cestu k víře přes nejrůznější obtíže ve svém životě i vystoupení hudebníků a dalších umělců.

www.prochrist.cz

Já žasnu

Jaký to má smysl? Kdo mi řekne, kdo vlastně jsem? –
Chci odpověď na své tázky, chci se odvážit žít nový život.

Ref.

**Já žasnu, že mě Bůh tak miluje,
smím žasnout, co mi dává.
Mohu jen žasnout, že mě bere takového, jaký jsem.
A konečně to všechno dává smysl.**

První krok, který jsem neudělal sám, neboť Bůh jde se mnou.
Přes moje strachy, pochyby a otazníky cítím, že mě nese.

Je mi docela blízko, i tehdy, když to necítím – Bůh je tu.
Chci se naučit mu důvěřovat, přestat pochybovat.

Ref. Nezůstanu sám, chci jít spolu s ostatními.
Díky Boží lásce mohu tolik pochopit, smím vidět svět novými očima.

Ježíši, k Tobě mohu přijít takový, jaký jsem

1.

Ježíši, k tobě mohu přijít takový, jaký jsem.
Ty jsi řekl, že každý smí přijít.
Nemusím ti napřed dokazovat, že umím být lepší.
To, co mě dělá lepším před tebou, to jsi už dávno udělal ty na kříži.
A protože vidíš mé váhání, podáváš mi ruku,
A mohu k tobě přijít, takový jaký jsem.

2.

Ježíši, u tebe mohu být takový, jaký jsem.
Před tebou se už nemusím přetvařovat.
Před tebou nemusím nic skrývat, vždyť ty mne tak dlouho znáš.
Vidíš, co mě k tobě táhne, i to, co mě od tebe odděluje.
A tak ti předkládám světla i stíny svého života,
Neboť u tebe mohu být takový, jaký jsem.

3.

Ježíši, u tebe nemusím zůstat takový, jaký jsem.
Zbav mne toho, co mne a ostatní ničí.
Chceš ze mne udělat člověka, který by se tobě líbil,
Který bude dopisem z tvé ruky, plný lásky ke světu.
Odedávna jsi se mnou zamýšlel jen to nejlepší.
Proto nemusím zůstat takový, jaký jsem.
Již dlouho se mnou zamýšlíš jen to nejlepší.
Proto nemusím zůstat takový, jaký jsem.

NORSKÝ EVANGELISTA PŘIJAL POZVÁNÍ NA POŘAD V RÁMCI PROTIDROGOVÉ PREVENCE

V rámci své návštěvy v České republice se podařilo zajistit pro působení na odsouzené v oblasti protidrogové prevence celkem ve čtyřech věznicích program norského evangelisty a bývalého vězně a dealera drog Jana Eriksena. Ve dnech 15. – 17. 7. 2008 měli tak vězni ze Stráže pod Ralskem, Rýnovic, Heřmanic a VV Olomouc možnost navštívit pořad vyprávění spolu s hlubokým životním příběhem, ve kterém Jan Eriksen hovořil o své životní kariéře bývalého pasáka, dealera drog a vězně, kdy zakusil sám na sobě hořkou realitu světa plného drog, násilí, vražd, znásilňování a prostituce. která nakonec jeho vlastním přičiněním vyústila v rodinnou tragédii a totální ztrátu smyslu dalšího života. Díky spirituální konverzi ke křesťanství Jan našel ve svém životě znovu naději, a rovněž cestu ven z drogové závislosti.

Celé vystoupení jakož i následná beseda byly doprovázeny písněmi kytaristy Bohumila Nováka, který je členem rockové kapely.

Po svém obrácení cítil Jan povinnost pomáhat stejně postiženým, jako byl kdysi i on sám. Začal pracovat pro organizaci “Teen Challenge” (TC) v Norsku, kde pracoval na ulici s drogově závislými, pasáky a prostitutkami. Někteří z těchto lidí byli jeho dřívější přátelé a kolegové. Pod vedením Davida Wilkersona (zakladatel TC a autor knihy “Dýka a kříž”) vedl šest měsíců akce “Teen Challenge” v ulicích New Yorku.

Před 13 lety Jan založil organizaci “Street Aid”, která se postupně stala nejúspěšnějším sdružením zabývajícím se drogově závislým a prostitutkám ve Skandinávii. “Street Aid” je možno najít v řadě měst po celé Evropě, úzce spolupracuje s různými křesťanskými rehabilitačními centry. Po té působil nějaký čas v Johannesburgu (Jižní Afrika).

V současnosti Jan Eriksen pracuje v organizaci s celosvětovou působností “Street Ministries International”, která v jednotlivých městech úzce spolupracuje s křesťanskými sbory a kterou sám založil.

Do češtiny byla přeložena jeho autobiografická kniha “Žil jsem v podsvětí”. Její vlastnoručně podepsaný výtisk věnoval nakonec pořadu odsouzeným, kteří o ni projeví zájem.

Jan Eriksen chystá v budoucnu další návštěvu České republiky a tak je možné opět dle možností jeho službu vězňům využít.

Pesach

a všechno, co je kolem

V letošním roce je svátek Pesach v galutu spojený se šabatem, a tak je třeba se připravit na první i druhou sederovou večeři, dva sváteční obědy a pak na šabat se třemi předepsanými jídly.

Když jsem to takhle napsala, vypadá to skoro strašidelně, ale je to jen otázka, jak se k události postavíme. Svátek je radostnou událostí, to je napsáno i v Tóře (SM 16,14), znamená to tedy, že všichni, kdo jsou během svátku v radostné náladě, plní micvu. Plnění této micvy se vztahuje na každého včetně dětí, maminek, hostů, lidí nemocných a dokonce i truchlících. Zmínila jsem truchlící, protože svátek přerušuje období smutku a truchlící se účastní sederové večeře a bohoslužeb. Jistě to pro něj není jednoduché, proto je třeba brát na

takového člověka ohled a současně jej zapojit do svátečního dění. Také nemocní to nemají o Pesachu lehké, musí se poradit s lékařem a rabínem, co mohou a co nesmějí. Podle našich učenců je stanovisko lékaře rozhodující, protože se jedná o potenciální ohrožení života. Také host má povinnost se radovat, proto atmosféra v domě nesmí být plná nervozity a strachu, zda se neobjeví někde něco, co by mohlo narušit atmosféru svátku. Je také dobré jasně stanovit pravidla srozumitelná pro hosta, který

je někdy poprvé v životě v domácnosti, kde se slaví seder a svátek Pesach vůbec, proto mu mohou některé věci připadat zvláštní nebo nepochopitelné. Několik minut rozhovoru nad šálkem kávy, kdy v kostce všechno objasníme, může pomoci překonat rozpaky a uvolnit atmosféru. Také je dobré hosta či hosty zapojit do poslední fáze příprav, jako je prostrávání stolu nebo mu dát do ruky seznam všeho, co na stole má být, a poprosit ho, aby to zkontroloval. Nejdůležitější je, aby seder a celé svátky pojal jako děti jako něco velmi pěkného, co se jim týká a co je baví. Protože to je zárukou, že i ony samy budou považovat Pesach za svoji věc a až dospějí, tak v této tradici budou pokračovat.

Svátek Pesach by se také neměl stát událostí, která rodinu finančně zruinuje. Dnes, kdy je populární hovořit o úsporách a možnostech, jak ušetřit, je možná správné říct, že svátek sice musí být oslaven důstojně, ale nemělo by to být na úkor bezesných nocí, kdy jedinou myšlenkou je otázka, jak splatíme dluhy za to, co jsme na svátek koupili. Domnívám se, že každý by si měl na svátek vyčlenit finanční částku přiměřenou svým možnostem a tento rozpočet pak zachovat a co nejúčelněji užít. Co nám Tóra předepisuje, že máme mít na svátek? Maso, víno, nekvašené chleby, olej na svícení, nový oděv. Není to málo, ale není to zase nic, co by si člověk, který vydělává i trochu méně, nemohl dovolit. Samozřejmě je tu ještě hodně věcí „kolem“, ale když věnujeme přípravám dost času, tak zjistíme, že se to dá dobře zvládnout i bez investic, které přesahují naše

možnosti. Ušetřené peníze je možné věnovat na cedaku těm, kdo mají finanční problém se splněním oněch základních povinností svátku.

Vraťme se však do sváteční kuchyně. Musíme si připravit opravdu hodně zeleniny a ovoce, protože pokud nechceme, aby se jedlo příliš mnoho macesů, musíme mít stále po ruce nějaký zeleninový salát, zeleninu nakrájenou na kousky jako pamlsek jen tak mezi jídly. Také

spotřeba vajec je o mnoho vyšší než kdykoli jindy. Připravujeme moučnický a nákypy a macesové placky a bramboráky, kde se bez vajec neobejdeme. A pochopitelně olej, jako nejlepší se mi po mnoha zkušenostech s olejem ořechovým, bavlníkovým apod. jeví olej olivový. Vřele jej doporučuji, je sice dražší, ale jeho spotřeba je mnohem menší, než když se používají jiné oleje, a patrně je také zdravější. Jak známo, o svátku můžeme připravit jídlo jen pro svátek, ale tento rok je v galutu svátek a hned na něj navazuje šabat, proto vymysleli naši učenci for-

muli eru tavšilin, která nám umožňují zabývat se o svátku i přípravou jídla na šabat – jak se to dělá, si můžeme přečíst na začátku Hagady. Je dobré si připravit jakési polotovary, které před šabatem jenom dokončíme, protože konec konců kdo by chtěl o svátku stát u plotny a vařit.

Na Pesach je zakázáno používat koření, které nemá certifikát kašrut na Pesach, proto je dobré ho nahradit čerstvými bylinkami, případně papričkami, a omezit se jenom na pepř, který je nejlepší si namlít doma. Také do oleje či košer vinného octa můžeme dát vymacerovat česnek a bylinky. Možnost je hodně, jen je třeba je vidět. Každý z nás má jistě vzpomínky na něco z Pesachu, který zažil a co jej nejvíce zaujalo. Během jednoho rozhovoru jsem se dozvěděla, že jsou lidé, kteří stejně jako já vzpomínají na pesachový macelokš pana Otty Fröhlicha z.l., který byl více než kuchařem v židovském domově důchodců (tenkrát se říkalo starobinci) v Mariánských Lázních v dobách skutečně nelehkých a svými dobrotami usnadňoval těžký život jeho obyvatel a pracovníků. Prozradil to tajemství ochotně, ale málokdo ho zapsal, já jsem ho našťáství mnohem později zapsala a dávám ho tímto dál nejen jako recept na dobrý pesachový koláč, ale také jako vzpomínku na vzácného člověka.

Příště si povíme něco o cedace, což je mnohem víc než dobrovolné dary na charitu, ale právě Pesach jsou svátky, kdy se dobročinnosti také můžeme a máme věnovat.

► Hana Mayerová

Pesachový macelokš pana Otty Fröhlicha z.l. Asi 4 kusy macesů (tehdy byly větší, braly se dva) se nalámou na menší kousky, zalijí se sladkým vínem a nechají 20 minut uležet. Pak se nahrubo nastrouhá 4–6 jablek, poté se rozdělí 4–6 vajec a z bílků se ušlehá tuhý sníh, k macesům se přidají žlutky, nastrouhaná jablka, skořice a nastrouhané ořechy anebo mandle (asi 50–80 gramů). Pokud chceme, tak můžeme přidat hrozinky, pokud se nám hmota zdá příliš řídká, přidáme macesovou mouku. Podle toho, jaká jablka a víno jsme použili, přidáme také trochu cukru. V případě, že je hmota příliš tuhá, přidáme ještě trochu vína anebo pomerančové šťávy. Nakonec opatrně vmícháme našlehané bílky. Pečeme v kulaté dortové formě pomalu při teplotě do 180 stupňů. Necháme vychladnout, vyjmeme z formy a můžeme podávat. Macelokš má jednu nevýhodu, mizí velmi rychle.

30 DNÍ MODLITEB ZA SVĚT ISLÁMU **LÁSKA K MUSLIMŮM V NAŠICH MODLITBÁCH**

22. srpna – 20. září 2009

Uzávěrka objednávek příručky : 30. 4. 2009

Témata příručky na rok 2009:

- křesťanství a islám: rozdíly, nepochopení, postoje a zkreslené představy
- jména v islámu: modlete se za muslimy, kteří se jmenují po někom z Muhammadovy rodiny
- modlitby za národy, kmeny, jazykové skupiny, města a země
- speciální zaměření na skupiny muslimů, kterým nikdo nezvěstuje evangelium
- „tajní věřící“: jaké to je, být jedním z nich?
- oblasti služby: uzdravování, poradenství, zvěstování evangelia, vysvobození atd.
- svědectví lidí, kteří našli nový život v Mesiáši

NÁMĚSTÍM SE NESLA SLOVA Z BIBLE

http://chebsky.denik.cz/zpravy_region/cheb_bible_cteni20090410.html

Cheb - Mnozí obyvatelé zapomínají, že jsou Velikonoce důležitějším svátkem než třeba Vánoce.

Pod slovem Velikonoce si mnozí obyvatelé představí už jen pomlázku a kraslice. [Velká](#) část z nich už ale netuší, že jsou Velikonoce pro věřící důležitější než například [Vánoce](#).

Také věřící z Chebu zapojili občany do celonárodní akce Nonstop čtení Bible pro 21. století. Právě dnes totiž vyšel nový překlad Bible z původních jazyků. Čtení Bible se konalo od odpoledne do večera na chebském náměstí Krále Jiřího z Poděbrad.

„Nový překlad si lidé mohou koupit už v sobotu na Chebském [hradě](#) při Hodu beránka,“ sdělil kazatel Pavel Smolka z Církve Adventistů sedmého dne z Chebu.

Letos se čtení Bible konalo poprvé. „Bylo by hezké, kdyby se z toho stala tradice,“ uvedl chebský katolický farář Petr Bauchner. „Velikonoce jsou především oslavou lidské svobody.“

Zapojit se do [akce](#) mohl každý bez rozdílu věku, víry či pohlaví. Část přečetla také osmiletá Anička Ryšánková. Překladů Bible je mnoho. „Četlo se mi to dobře,“ řekla Anička s tím, že jí nedělá problém mluvit před lidmi. „Nestyděla jsem se.“ Anička Bibli zná, proto ví, proč se Velikonoce slaví. „Vím, že je ale mnozí mí spolužáci berou spíš jako oslavu jara.“

PLÁN AKCÍ NA ROK 2008

25. dubna	Sjezd delegátů sborů	Litoměřice
1.-3. května	Konference odboru sester	Brno
10. května	den matek	
15.-17. května	60. výročí sboru	Aš
19.-21. května	Kurz kazatelů	Černá Hora
31. května	Světový den modliteb, letnice	
7. června	rozloučení se sborovým domem	Pačín
9.-12. července	100 let čsl. baptistické konvence	Philippi, USA
18.-25. července	ecamp - Tetřeví boudy	Cheb
24.-26. července	400 let baptistického hnutí	Amsterdam
1. srpna	exulant - setkání reemigrantů	Trpisty
22.8.-20. září	30 dní modliteb za svět islámu	
18.-20. září	Dny Petra Chelčického	Č. Budějovice
18. října	Konference výchovného odboru	Cvikov
28.října –1.listopadu	Konference odboru mládeže	Šumperk -Vikýřovice
7. listopadu	Rada zástupců sborů	Ostrava

NA VŠECHNY AKCE SRDEČNĚ ZVEME

Sbor Bratrské jednoty baptistů, Libušina 4, 350 02 CHEB

tel.: 354 431 692 – kancelář sboru

david.slam@centrum.cz , 737 678 166 – kazatel sboru Mgr. David SLÁMA

www.cheb.baptistcz.org , cheb@baptistcz.org

Určeno pro vnitřní potřebu. 18.04.09